

4

NIEUWSBRIEF

APRIL 2019

Onafhankelijke

VAKBOND

ECONOMIE

- ◆ ECB lanceert extra stimuli
- ◆ Gele hesjes verhogen druk
- ◆ De Brexit faalt
- ◆ Loonakkoord verworpen
- ◆ Witwasparadijzen

VARIA

- ◆ Wat verandert er in april?
- ◆ Federale verkiezingen 2019
- ◆ Het was vrouwendag
- ◆ Meer pensioen voor vrouwen, NU!
- ◆ Moeten de rijken meer betalen?

ONDERWIJS

- ◆ Wijzigingen wetgeving
- ◆ De onderwijsstaking
- ◆ Wiskunde heeft toekomst
- ◆ Opinie over het onderwijs
- ◆ Geen geld voor basisonderwijs

BOEKEN

- ◆ I shall not hate
- ◆ De ervaring van het absurde
- ◆ Gigantisme
- ◆ 11 politieke dwaasheden
- ◆ Free to work

SECTOREN

- ◆ Einde staking Van Hool
- ◆ Vrij aanvullend pensioen
- ◆ Halftijds pensioen
- ◆ 14 maart was equal payday
- ◆ Minimale dienstverlening bussen

ANTIPESTTEAM

- ◆ Meisjes en zelfvertrouwen
- ◆ Agressie tegen leerkrachten
- ◆ Klokkenluiders beter beschermd
- ◆ Angsten overwinnen

ECONOMIE

◆ ECB lanceert extra stimuli

De euro viel naar beneden toen begin maart ECB-voorzitter Mario Draghi aankondigde dat vanaf september opnieuw goedkope langlopende leningen zullen verstrekt worden aan Europese banken.

Dat moet banken aansporen meer kredieten te verstrekken aan bedrijven en de gezinnen. De ECB behoudt de huidige lage rentes nog op zijn minst tot eind 2019. Banken kunnen bij de ECB geld lenen tegen een rente van 0 procent. Als ze 's nachts geld bij de ECB stallen, betalen ze daarvoor een depositorente van 0,4 procent.

Volgens de ECB is de maatregel noodzakelijk vanwege de vertragende economische groei en de dalende inflatie.

De ECB stelt de groeiverwachting voor de economie van de eurozone naar beneden bij van 1,7% naar 1,1%. Ook de inflatieverwachting wordt naar beneden toe bijgesteld en bedraagt nog 1,2%, vergeleken met 1,6% in een prognose die de bank in december maakte.

Volgens Draghi blijven de risico's voornamelijk negatief en heeft de economie in de eurozone last van geopolitieke risico's en handelsbeperkingen.

In vergelijking met maart van 2018 is de euro al exact 10% goedkoper geworden tegenover de Amerikaanse dollar. Toen noteerde de eenheidsmunt aan 1,25 dollar per euro. Daar blijft donderdag nog 1,12 euro van over. Vermits de economie van de eurozone in 2019 volgens de ECB nog amper met 1% zal groeien, en de VS blijven rekenen op en in verhouding sterke 2,5%, kiezen investeerders voor de sterkste van beide munten, de Amerikaanse dollar.

In december vorig jaar waarschuwde Steen Jakobsen, de Chief Economist van de Deense Saxo Bank al voor dit scenario.

“De stijgende prijs van geld en de daling van de beschikbare hoeveelheid geld, het terugdraaien van de globalisering en de recente opstoot van de energieprijzen heeft onze beleidsmakers met de rug tegen de muur gezet,” schreef Jakobsen toen in een e-mail aan deze redactie.

“Hoe die paniek er uit zal zien? Politici, die alles in het werk zullen stellen om een snel krimpende economie drijvende te houden. Een economie, die nog steeds lijdt onder de gevolgen van de fouten die het voorbije decennium werden gemaakt en dat alles amper zes maanden nadat men ons vertelde dat de crisis voorbij was. Quel dommage!”, schreef de Deen toen.

Na de financiële crisis van 2008 werd de zakencyclus volgens Jakobsen vervangen door een kredietcyclus, die de aandelenprijzen de hoogte in heeft gejaagd, weinig heeft gedaan voor de economie zelf en tot de grootste inkomensongelijkheid in generaties heeft geleid.

Ook vandaag blijft Jakobsen zeer sceptisch voor de toekomst. “Nadat China, de Bank of England en de FED al gas terugnamen, is het nu de beurt aan de ECB – hoe voorspelbaar.”

Waarom de TLTRO-regeling (goedkope leningen) in september ingaat? Omdat na de Europese Parlementsverkiezingen de focus opnieuw op uitgaven zal liggen onder druk van het populistische en MMT-kamp. (MMT is Engels voor “moderne geldtheorie” of een theorie die wil dat de angst voor overheidstekorten is ingebeeld. Anderen zeggen dat grote overheidstekorten de rente op termijn wel degelijk de hoogte injagen, waarna de gemaakte schulden onbetaalbaar worden).

Deze laatsten zullen hun slag thuishalen en wel omdat de ECB nu in de onmogelijkheid verkeert om het monster van een markt, dat ze zelf heeft gecreëerd, te stoppen.

Dat de prijs van geld nu verder verlaagd wordt maakt volgens Jakobsen ZERO verschil. Het gaat gewoon om een verkapt vorm van staatssteun. Verder gaat na Italië straks ook Duitsland in recessie, wordt de euro zo goedkoop dat Europese aandelen extra aantrekkelijk worden en valt het doek over deze politiek finaal in 2020.

“2020 wordt het jaar van de echte verandering, waar politici en centrale banken finaal door de mand dreigen te vallen. Welkom in de Grand Finale van ‘extend-and-pretend’ (‘uitstellen en doen alsof’), het meeste erbarmelijke monetaire experiment in de geschiedenis.”

Wat er ook van zij, één zaak staat vast: Mario Draghi zal de geschiedenis ingaan als de allereerste voorzitter van de ECB die nooit de rente verhoogde vooraleer hij in oktober opstapt en daarom als ‘de nachtmerrie’ van elke spaarder.

Iemand die – net als zijn collega- centralebankvoorzitters -maar niet lijkt te begrijpen dat de wereldeconomie geen conjunctureel maar een structureel probleem heeft. Inflatie, handelsoorlogen en geopolitieke spanningen zijn symptomen. Hoeveel duizenden miljarden je ook in de economie blijft pompen. De oorzaak ligt elders. Iets wat nochtans al in 2014 al in een rapport van het IMF te lezen stond.

Het gaat om een cyclus die wordt omschreven door de term ‘secular stagnation’ of seculiere stagnatie. Dat heeft alvast één groot gevolg: de enorme schulden die de meeste westerse landen hebben opgebouwd worden ook de komende jaren niet afgebouwd.

Is dit een gevolg van de crisis van 2008? Gedeeltelijk, maar volgens het IMF – en een reeks economen – zouden we ook zonder deze crisis in een structurele groeivertraging terecht zijn gekomen.

De oorzaken? De demografie (we maken minder kinderen dus is er minder vraag naar producten), de groeivertraging in de productiviteit van de opkomende economieën en de technologische revolutie (A.I.). Deze laatste is de eerste technologische revolutie in de wereldgeschiedenis die jobs vernietigt zonder er nieuwe te creëren – of erg weinig dan toch.

Bron: Express

Vooraanstaande economen hadden al gewaarschuwd voor dit scenario.

Goedkoop geld lenen aan de banken is één ding maar de terugbetaling bekomen is een veel groter probleem. Hoelang het zal duren eer de leningen terugbetaald zijn is nog niet duidelijk.

◆ Gele hesjes verhogen druk

Het protest op de Champs-Élysées in Parijs wordt heviger.

De achttiende demonstratiedag moest 'de ommekeer' worden voor de gele hesjes-beweging die ogenschijnlijk aan het uitdoven was in Frankrijk, maar niets is minder waar. De actievoerders riepen heel Frankrijk op om richting Parijs te trekken.

Sommige aankondigingen waren dit keer ronduit oorlogszuchtig: "De tijd voor pacifisme is voorbij. Zonder geweld bereiken we niets."

Een belegering werd het niet, maar tientallen winkels, restaurants, auto's en kiosken werden vernield. En er werd met stenen gegooid. De Champs-Élysées was tegen het einde van de middag bezaaid met glasscherven en smeulende restanten van uitgebrande krantenkiosken. Vele tientallen winkelruiten waren aan diggelen geslagen. In een nabijgelegen straat brandde een politieauto uit.

De ordetroepen gebruikten heel veel traangasgranaten.

Er waren ongeveer 1.500 "ultra-gewelddadige" relschoppers op de been, op een totaal van 10.000 betogers in de Franse hoofdstad. De Franse politie hield 237 mensen aan, onder wie zeven Belgen.

In totaal werd er volgens de autoriteiten in heel Frankrijk door 32.000 gele hesjes gedemonstreerd. De meerderheid deed dat vreedzaam. Volgens de gele hesjes zelf, die de officiële opkomstcijfers steevast wantrouwen, waren ze met meer dan 230.000.

Meer en meer mensen hebben genoeg van al dit geweld.

Maar ook Macron ligt onder vuur. Hij is in de ogen van veel Fransen een 'président des riches'. Met een debat, waar iedere Franse burger aan kon deelnemen, hoopte president Macron de gele hesjes tot bedaren te brengen. Macron reisde onder meer langs de Franse regio's, waar hij – live uitgezonden op tv – met lokale notabelen debatteerde. Maar de mensen die manifesteren zaten daar niet tussen en hebben geen boodschap aan die debatten, zij willen belastingvermindering.

Macron beloofde vernieuwing, maar besloot dan de vermogenstaks op aandelen af te schaffen. Dat is een slecht signaal naar de werkende burgers waarvan er veel onder de armoedegrens leven.

In België is het sinds de betogingen in december relatief stil geworden rond de gele hesjes-beweging.

In Frankrijk heb je natuurlijk de cultuur om ongenoegen te uiten in de richting van de president, wat het ook makkelijk maakt om de beweging levend te houden. In België is dat ene gezicht er niet en zou het ongenoegen naar de regeringspartijen moeten gaan. Of naar de "luie" vakbonden die te veel toegevingen doen en acties ondernemen zonder gunstig resultaat.

Toch zie je dat ook in België veel ongenoegen is onder de bevolking.

De volgende verkiezingen heeft de bevolking weer de kans om voor betere leiders te kiezen.

De Franse president Macron probeert ondertussen de gemoederen te bedaren en heeft een verkiezingsboodschap verspreid in 28 talen, waarin hij zijn visie op de ontwikkeling van de EU ziet, die u hieronder vindt.

<https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/03/04/voor-de-vernieuwing-van-europa.nl>

De EU moet inderdaad wel verbeterd worden, meer inspraak van de burgers, een beter sociaal beleid, vluggere besluitvorming, een beter samenwerking op allerlei vakken: militair, economisch, onderwijs, buitenlands beleid, een rijktaks, de 30-urenweek, minder belastingen,...

En er moet een streven blijven naar een sociaal globalisme, tendensen zoals de brexit zijn een stap achteruit voor meer welvaart en vrede.

◆ De Brexit faalt

De Britse brexit-soap gaat onverminderd voort.

Vorige weken werd er bijna dagelijks gedebateerd in het Lagerhuis en meermaals gestemd over de wijze waarop de brexit zou moeten verlopen, zonder resultaat.

Daarom heeft het Britse Lagerhuis meer macht naar zich toegetrokken.

Deze historische machtsverschuiving vormt de jongste inbreuk op de autoriteit van premier Theresa May.

De stemming voor het amendement werd geleid door Oliver Letwin, een tory uit May's Conservative Party. Dat gebeurde vlak nadat May toegaf dat de deal die ze met de EU bereikt heeft na twee jaar onderhandelen nog steeds niet voldoende steun had in het parlement.

Met 329 tegen 302 stemmen stemden de parlementsleden in met het Letwin-amendement. Dat amendement heeft tot gevolg dat de parlementsleden de controle over de parlementaire agenda overnemen van de regering en een aantal indicatieve stemmingen kunnen organiseren over een aantal opties: een nieuw referendum, alsnog bij de EU blijven, in de Europese eenheidsmarkt blijven enzovoort.

De meeste kans maakt de Noorse optie, waarbij de Britten verbonden blijven bij de gemeenschappelijke markt en, anders dan Noorwegen, ook bij de Douane-unie blijven. Het is een keuze waar Europa mee kan leven, maar die door Brexiteers wordt gezien als nep-Brexit.

Maar daar bleef het niet bij want de druk op May om ontslag te nemen wordt alsmaar groter. Kort voor de stemming hadden drie staatssecretarissen hun ontslag ingediend, zodat ze tegen de regering konden stemmen. Het gaat om onderministers Richard Harrington (Industrie), Alistair Burt (Buitenlandse Zaken) en Steve Brine (Gezondheid).

In zijn ontslagbrief beschuldigde Harrington de regering ervan "roulette te spelen met de levens en de bestaansmiddelen" van de gewone werkende mens en de bedrijven. In een boodschap aan May zei hij te hopen dat de premier nu "in het belang van het land zou handelen en het parlement toe zou laten om deze week een consensus te vinden die als onderhandelingspositie kan dienen".

Wanneer de Britten kiezen voor een concrete nieuwe koers, zullen de Europese lidstaten langer uitstel toestaan. Maar dan zal ook de Noord-Ierse kwestie moeten opgelost worden. Langzaam maar zeker neemt de premier afstand van haar plan om het land desnoods naar een harde brexit te duwen. Ze maakt zich vooral zorgen om de eenheid van het VK. Het parlement zal er alles aan doen een No Deal te voorkomen, tot en met het wegsturen van de regering.

Ondertussen worden er ook pogingen ondernomen om de brexit uit te stellen. 412 parlementsleden stemden in met zo'n uitstel van de brexit, 202 stemden tegen. De vraag is echter hoelang dat moet duren, en wat het oplost, zolang de Britten het niet eens raken welke brexitdeal ze willen.

En op 29 maart, de dag dat de brexit eigenlijk definitief zou moeten doorgaan heeft het Britse Lagerhuis voor de derde keer tegen de brexit-deal van premier Theresa May gestemd. 344 parlementsleden stemden tegen, 286 voor.

Nu het echtscheidingsakkoord al voor de derde keer is verworpen, komt de datum van 12 april in beeld. Voor die dag moeten de Britten aan de Europese Unie laten weten wat ze nu eigenlijk willen doen. Waarschijnlijk komt er lang uitstel van minstens een jaar, en moet het Verenigd Koninkrijk toch nog meedoen aan de Europese verkiezingen.

Verskillende Europese leiders hebben wel al gezegd dat de Britten niet zomaar uitstel krijgen: ze moeten duidelijk maken welke richting ze met de brexit uit willen.

Vraagt het Verenigd Koninkrijk voor 12 april geen lang uitstel, dan is de harde brexit zonder akkoord een feit. Dat is nu ook wettelijk het standaardscenario. Het land verlaat dan op die dag de Europese Unie, zonder overgangsmaatregelen. Maar premier May heeft deze optie opnieuw uitgesloten, aangezien het parlement dat ook niet wil.

Zoals u merkt is de chaos nu wel compleet.

◆ Loonakkoord verworpen

Het socialistische ABVV heeft als enige vakbond het loonakkoord verworpen. De ontslagnemende regering-Michel moet nu op zoek naar een manier om het alsnog uit te voeren.

De achterban van het ABVV heeft het loonakkoord met 56 procent van de stemmen verworpen. 'Onze mensen hebben de voorbije jaren zo veel over zich heen gekregen. Een maximale loonsverhoging van 1,1 procent, zoals het akkoord voorschreef, was veel te weinig. Daarom heeft een meerderheid tegengestemd', zegt Miranda Ulens, de nummer twee van het ABVV.

De socialistische vakbond keldert zo het loonakkoord, want om geldig te zijn moet het de steun krijgen van alle vakbonden en werkgeversorganisaties die het in de Groep van Tien mee hebben onderhandeld. Het christelijke ACV en de liberale ACLVB zetten het licht gisteren wel op groen. Bij die eerste bond, de grootste van het land, steunde 65 procent het akkoord. Bij de tweede zelfs 75 procent.

In het loonakkoord spraken de bonden en de werkgevers af dat de lonen dit en volgend jaar maximaal met 1,1 procent boven op de index kunnen stijgen.

In het loonakkoord spraken de bonden en de werkgevers af dat de lonen dit en volgend jaar maximaal met 1,1 procent boven op de index kunnen stijgen. Er was ook een akkoord over de verdeling van het budget voor de uitkeringen en de pensioenen, net zoals over enkele versoepelingen van het brugpensioen en de landingsbanen waarmee 55-plussers dankzij een uitkering minder kunnen werken.

Het ACV, de ACLVB en de werkgeversorganisaties vragen de regering-Michel het loonakkoord alsnog uit te voeren. Om uit te zoeken hoe de deal te redden valt, worden de sociale partners woensdag op een vergadering van het kernkabinet verwacht. Ook in 2014 verwierp de achterban van het ABVV het loonakkoord. Toen voerde de regering-Michel het toch grotendeels uit. De situatie is nu helemaal anders, want de regering-Michel is ontslagnemend.

Voor Open VLD en de N-VA, twee van de vier oorspronkelijke meerderheidspartijen, is het loonakkoord onaanvaardbaar. Ze zijn tegen de versoepelingen die de sociale partners willen doorvoeren van het brugpensioen, het zogenaamde stelsel van werkloosheid met een bedrijfstoeslag (SWT), en van de landingsbanen waarmee sommige 55-plussers nu nog minder kunnen werken met behulp van een uitkering.

Zo wordt het moeilijk om het loonakkoord in zijn geheel door het parlement te krijgen. Steun krijgen van de oppositie wordt moeilijk. Waarom zouden de socialisten een loonakkoord goedkeuren dat werd verworpen door de bevriende socialistische vakbond? Zo lijkt de politieke impasse rond het loonakkoord compleet.

De regering en de sociale partners zoeken creatieve oplossingen. De meest voor de hand liggende uitweg is dat minister van Werk Kris Peeters (CD&V) de maximale loonnorm van 1,1 procent via een koninklijk besluit (KB) vastlegt. De sociale partners kunnen dat zelf niet doen, want die loonnorm wordt gecontesteerd door het ABVV.

Niet alle juristen zitten op dezelfde lijn, maar Peeters zou de loonnorm als ontslagnemende minister kunnen opleggen omdat het niet over nieuw beleid gaat. Hij volgt de wet van 1996 en het rapport van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB), dat de maximale loonmarge vastprikte op 1,1 procent.

Voor de andere dossiers, waaronder de versoepelingen aan het brugpensioen, zou een oplossing worden gezocht in de Nationale Arbeidsraad (NAR). In dat orgaan kunnen de sociale partners collectieve arbeidsovereenkomsten (cao) afsluiten. Peeters kan die kb's algemeen bindend verklaren.

Of die werkwijze juridisch waterdicht is, wordt uitgezocht. N-VA-Kamerlid Zuhail Demir noemt het denkspoor 'onaanvaardbaar'. 'Je kunt het parlement en dus de democratie toch niet zomaar opzijschuiven?', zegt ze.

Marc Leemans, de voorzitter van het ACV, laat zich dreigend uit naar wie plannen zou hebben om het loonakkoord alsnog bij te sturen. 'Het is te nemen of te laten. Als er dingen worden uitgehaald, bijvoorbeeld rond het SWT of de regeling voor de eindeloopbaan, zullen we alle mogelijke registers opentrekken.' Zelfs stakingen zijn niet uitgesloten. Bron: De Tijd

De regering voert de druk op de socialistische vakbond ABVV stevig op. Die wilde als enige van de Groep van Tien niet weten van het ontwerpakkoord dat er na een onderhandelingsmarathon van twintig uur uit de bus kwam. De voorgestelde loonstijging van 1,1 procent bovenop de index is in tijden van economische groei veel te weinig, oordeelde de achterban.

Veel bemiddelen was er voor premier Charles Michel (MR) en minister van Werk Kris Peeters (CD&V) niet aan. Dus neemt de regering de loonstijging zelf in handen. Met als waarschuwing dat de sociale partners - lees: het ABVV - al de andere zaken die in het akkoord zitten zelf moeten goedkeuren. "Het akkoord is één en ondeelbaar", klinkt het bij premier Charles Michel (MR). "Komen ze niet overeen, dan verdwijnt ook de welvaartsenveloppe, de 700 miljoen euro voor de laagste inkomens en uitkeringen." Al zou de regering bij een foute afloop om miserie te vermijden toch de loonstijging kunnen doorduwen.

Nu zijn alle ogen gericht op het ABVV en vooral de Franstalige vleugel FGTB, die al de hele legislatuur storm lopen tegen de "sociale afbraakregering" van Michel. Als zij niet bereid zijn om water bij de wijn te doen, dan gaat alles in rook op. De vakbond gaat nu te rade bij haar achterban. Bron: Nieuwsblad

♦ Witwasparadijzen

De Europese lidstaten hadden eerst de zwarte lijst van de Europese Commissie met witwasparadijzen afgekeurd. Sommige lidstaten wilden niet dat Saudi-Arabië en enkele Amerikaanse vrijstaten op de lijst terechtkomen. België heeft als enige de blacklist in de Raad verdedigd, voor eventjes.

Een kleine maand geleden publiceerde de Europese Commissie een zwarte lijst van derde landen met zwakke anti-witwasregels en gebrekkig toezicht op terrorismefinanciering. Vandaag hebben de 28 Europese lidstaten die lijst in de Raad weggestemd. De officiële reden luidt dat ze niet akkoord gaan met de methodologie die de Commissie heeft gebruikt. Bronnen bevestigen echter dat sommige lidstaten een aantal landen op die lijst niet willen schofferen.

De 28 Europese lidstaten hebben op dinsdag 12 maart dan een nieuwe 'zwarte' lijst goedgekeurd van landen die ze beschouwen als belastingparadijzen. Op de lijst staan voortaan vijftien landen. Daarbij ook de Verenigde Arabische Emiraten, waarvan de 'naming and shaming' op het laatste moment nog tegengehouden dreigde te worden.

De ministers van Financiën van de 28 lidstaten hebben dat proces dinsdag gefinaliseerd door de zwarte lijst uit te breiden van 5 naar 15 landen en jurisdicties. Opvallend is dat ook de Verenigde Arabische Emiraten de lijst hebben gehaald. Twee EU-lidstaten, en dan met name Italië, wilden dat nochtans ten allen prijze vermijden. Vooral voor Rome is Abu Dhabi een belangrijke handelspartner. De nieuwe grijze lijst omvat nog 33 namen.

De vijftien jurisdicties op de Europese zwartelijst van belastingparadijzen zijn: Amerikaans Samoa, Guam, Samoa, Trinidad en Tobago, en de Amerikaanse Maagdeneilanden, die er al sinds december 2017 op staan, en Aruba, Barbados, Belize, Bermuda, Dominica, Fiji, de Marshalleilanden, Oman, de Verenigde Arabische Emiraten en Vanuatu.

ONDERWIJS

♦ Wijzigingen wetgeving

Bij deze omzendbrief wordt de regeling inzake "aanvullend vakantiegeld voor schoolverlaters" in herinnering gebracht. Deze informatie is specifiek bestemd voor nieuwe personeelsleden, jonger dan 25 jaar (op 31/12/2018). Het is belangrijk dat de betrokken personeelsleden op de hoogte worden gebracht.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 5, § 2, van het koninklijk besluit van 30 januari 1979 kan onder bepaalde voorwaarden een aanvullend vakantiegeld toegekend worden aan afgestudeerden die voor het eerst in dienst treden in het onderwijs.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13583>

Onderhavige omzendbrief bevat alle richtlijnen met betrekking tot het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DO) zoals georganiseerd door de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs (CDO). Leren en werken kan ook via de leertijd, waarop in deze omzendbrief niet wordt ingegaan.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14006>

◆ De onderwijsstaking

De onderwijsstaking van 20 maart werd goed opgevolgd. Veel kinderen stonden voor een gesloten schoolpoort.

De leerkrachten leggen namelijk massaal het werk neer. Dat is zeer ongewoon, want onderwijzers grijpen niet snel naar het stakingswapen. Ze laten hun leerlingen niet graag in de steek en bovendien zijn ze getraind om conflicten op een herstelgerichte wijze op te lossen, d.w.z. door overleg en geduldig luisteren. Als ze toch staken dan wil dat zeggen dat de noden hoog zijn.

Het gaat de leerkracht van je kind totaal niet om meer loon of materiële voordelen zoals een bedrijfswagen, groepsverzekering, laptop of gsm. Nee, de kleuterleidsters, onderwijzers, leerkrachten of docenten trekken aan de alarmbel omwille van de hoge werkdruk waarmee ze af te rekenen hebben.

Volgens een recente wetenschappelijke studie kloppen leraren tijdens het schooljaar tot 50 uur per week, over heel het jaar is dat gemiddeld 41 uur per week, vakanties ingerekend. Bovenop de gewone lestaken, de voorbereidingen en de verbeteringen van toetsen en huiswerk, komen er namelijk nog een heleboel andere taken bij: toezichten, vervanging van zieke collega's, overleg in de vakgroep, oudercontacten, werkgroepen, gewone klassenraden en tuchtclassenraden, deliberaties, remediëring van leerlingen met leerachterstand, het nemen van aangepaste maatregelen bij leerstoornissen, ... Daarnaast zijn de administratieve verplichtingen de laatste jaren enorm toegenomen. Alles moet tot in de details kunnen verantwoord worden naar de inspectie of bij eventuele betwisting. De papieren of digitale berg wordt jaar na jaar hoger.

Maar niet alleen het aantal uren weegt. Vooral de druk tijdens het lesgeven is te groot geworden. De klassen zijn alsmaar diverser en vanwege het M-decreet is het aantal leerlingen met specifieke zorgnoden sterk gestegen, zonder dat daarvoor voldoende middelen werden vrijgemaakt. Dat bemoeilijkt heel sterk het lesgeven. Het aantal leerlingen per klas is ook vaak te groot. Dat is vooral het geval in het lager en kleuteronderwijs. Maar vanwege het M-decreet stelt zich dat nu ook in heel het secundair onderwijs.

Stel je maar eens voor hoe het is om les te geven aan een groep van 20 pubers waarvan minder dan de helft gemotiveerd is, er drie tussen zitten met serieuze taalachterstand, twee anderen met gedragsstoornissen, eentje met adhd, eentje met dyslexie, nog eentje met autisme en tenslotte nog vier leerlingen voor wie het allemaal veel te traag gaat. Ouders worden soms al

horendol met drie kinderen in huis. Bedenk wat het betekent om een hele dag een groep van meer dan twintig mondige kleuters of bengels voor de klas te hebben.

De te hoge werkdruk is voor veel leerkrachten van het goede teveel. De afwezigheden wegens ziekte swingen de pan uit en van alle sectoren loopt men in het onderwijs het meest kans op een burn out.

Alsof dat nog niet genoeg is, hebben de leerkrachten ook te horen gekregen dat ze vijf tot zeven jaar langer zullen moeten werken. Ook het brugpensioen en de landingsbanen werden afgeschaft. Je kan je al de vraag stellen of het zo gunstig is dat uw zoon of dochter les krijgt van een oma of een opa. Voor de meeste zestigplussers is dit in elk geval niet werkbaar. Vanaf een zekere leeftijd is er gewoon geen voldoende energie meer om nog (voltijds) voor een klas te staan en alle overige taken erbij te combineren. Je kan niet 'een beetje' voor de klas staan. Je moet er honderd procent staan, elke seconde, anders wordt dat direct en genadeloos afgestraft door de leerlingen. Door deze pensioenmaatregelen heeft de aantrekkelijkheid van de onderwijsjob een flinke knauw gekregen.

Door de hoge werkdruk en de onaantrekkelijkheid van de job dreigt dan ook een groot tekort aan personeel te ontstaan. Heel wat zieke collega's kunnen nu al niet meer vervangen worden en voor een aantal vakken vindt men geen gekwalificeerd personeel meer. Dat tekort zal in de komende jaren meer en meer acuut worden. Maar niet alleen het tekort baart zorgen. Voor jongeren is de lerarenopleiding in toenemende mate een tweede keuze en dat is allesbehalve gunstig voor de motivatie van de toekomstige leraar.

Leerkrachten kreunen onder de werkdruk, maar jouw dochter of zoon is daarvan ook de dupe. Moeilijke werkomstandigheden stralen af op de kwaliteit van het lesgeven en verlagen de slaagkansen van de leerlingen. Uit internationaal onderzoek blijkt helaas dat de kwaliteit van ons onderwijs jaar na jaar achteruitboert.

Onze leerlingen zijn het menselijk kapitaal van de volgende generatie en verdienen beter. Wie in hen niet investeert legt een zware hypotheek op de toekomst.

Daarom trekken de leerkrachten aan de alarmbel. Bron: dewereldmorgen

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2019/03/13/nogmaals-over-het-individuele-recht-op-staking-in-het-onderwijs>

De stakingsbereidheid ligt volgens de vakbonden hoog. Vooral in het basisonderwijs lijkt de emmer vol. Met de staking hopen de vakbonden te wegen op de volgende regering. "Er moet een einde komen aan de besparingsregeringen. De volgende regering moet opnieuw investeren in onderwijs", klinkt het.

De waslijst van klachten is lang. Als je die onder één noemer wil vatten, kom je misschien nog het verst met 'werkdruk'. Al uit dat probleem zich op veel manieren. De balans tussen werk en privé is vaak uit evenwicht door het vele avond- en weekendwerk. Leerkrachten willen inspelen op de specifieke noden van kinderen, maar hebben daar te weinig tijd voor en krijgen ook niet de kans om te professionaliseren. Om tegemoet te komen aan die noden is er ook teamwork nodig, maar ook daar is geen tijd voor.

Dat de werkdruk stijgt, heeft verschillende oorzaken. Zo klagen veel leerkrachten dat ze door het administratieve werk niet meer aan hun eigenlijke opdracht toekomen. Die administratie kan je bovendien ook niet zomaar aan iemand anders overlaten. Soms wordt ook iets nieuws ingevoerd zoals de Smart School (een onlinetool voor de communicatie tussen leerkrachten, ouders en leerlingen, nvdr). Dat zou een verlichting moeten betekenen, maar doordat niet voor de juiste omkadering wordt gezorgd, betekent het extra werk voor het onderwijspersoneel..

Het M-decreet dat het aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs moet verminderen, zorgde ook voor een stijging van de werkdruk. De manier waarop het werd doorgevoerd is problematisch. Om die ambitie waar te maken moeten de klassen kleiner worden. Het gaat trouwens niet alleen over leerlingen met specifieke problemen. Alle leerlingen verdienen een individuele aanpak. Maar dat lukt nu niet.

Bij elke maatschappelijke uitdaging wordt in de richting van het onderwijs gekeken. Maar de financiering blijft achterwege. Waardoor het onderwijspersoneel niet de tijd en ruimte krijgt om die uitdagingen professioneel aan te pakken. Niet iedere leerkracht is bijvoorbeeld opgeleid om kinderen van vluchtelingen de nodige omkadering te geven. Leerkrachten willen een verschil maken in het leven van elk kind dat ze voor zich krijgen, maar met de huidige middelen lukt dat niet.

Het gebrek aan middelen begint zich ook af te lezen in de statistieken. 40 procent van het ziekteverzuim wordt veroorzaakt door psycho-sociale aandoeningen. Er is ook opnieuw sprake van een lerarentekort. Dat kan je alleen oplossen door de job aantrekkelijk te maken.

Waar loopt het mis? De klassen worden niet zoveel groter, maar per klas stijgt het aantal leerlingen met specifieke noden wel. Die extra werkdruk komt boven op een stijgende administratieve planlast.

Nochtans is de staking niet gericht tegen het beleid van Crevits, laten de bonden weten. Ze zien het als een wake-upcall voor de volgende regering. Die moet meer investeren in onderwijs. Al was het maar om het oplopende lerarentekort op te vangen. Tegen 2024 zou dat oplopen tot meer dan 5000.

Dat tekort is volgens de bonden voor een groot stuk te wijten aan het fenomeen dat te veel jonge leerkrachten een carrière in de privésector verkiezen boven het onderwijs. Daar zijn de perspectieven voor jonge leerkrachten beter, klagen ze. Daarbij is het nettoloon niet het probleem, geven de bonden toe, maar wel de extralegale voordelen zoals een bedrijfswagen of een gsm. Bovendien biedt de vlakke lerarenloopbaan nauwelijks promotiekansen en hebben jonge leerkrachten weinig werkzekerheid.

"Iedereen heeft het recht te staken", reageert Crevits. "De timing vind ik wel ongelukkig. De staking is aangekondigd net op het moment dat het Vlaams Parlement over de nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst voor de leraren stemde. Dat gaat om een pakket maatregelen met een investering van 150 miljoen euro. Daarin zit een loonsverhoging, maar ook maatregelen voor startende leraren, zoals de lerarenplatforms die we dit schooljaar hebben ingevoerd. Via dat platform hebben meer dan 3300 leraren een jaar lang werk- en loonzekerheid en krijgen ze coaching. Die coaching wordt volgend jaar uitgebreid."

Volgens onderwijsexpert Koen Daniëls (N-VA) wordt de discussie te vaak verengd naar het loon. "Als de vakbonden 108 miljoen euro koopkrachtverhoging vragen boven op de automatische indexerings- en de tweejaarlijkse verhoging, is dat maximaal 17 euro per personeelslid in het onderwijs. Geen enkele leraar vraagt dat.

Voor dat geld hadden we wel 2500 mensen extra kunnen aantrekken. De zorgen van de leraars gaan niet over hun loon, maar over inhoud en kwaliteit, en de vrijheid van de leraar", zegt hij.

"Ik heb wel moeite met het concept van een preventieve staking", zegt Daniëls. "Maar aan de andere kant moeten we het onderwijs opnieuw onderwijs laten zijn. De enige grondstof van Vlaanderen zijn onze hersenen. Ontwikkelen we die niet maximaal, dan schieten we in de voet van onze economische en sociale welvaart."

♦ Wiskunde heeft toekomst

Onze samenleving heeft baat bij hoogstaand wiskundeonderzoek, degelijk wiskundeonderwijs en een vlotte vertaling van nieuwe wiskunde in innovatie. Om dat te realiseren pleiten de vijf Vlaamse universiteiten voor een slagkrachtig platform dat de wiskunde verenigt.

Ze doen dat in een persmededeling die ze op pi-dag (naar de letter 'pi' van het Griekse alfabet) verspreiden, want 14 maart wordt wereldwijd op wiskundeafdelingen van universiteiten feest gevierd. Pi-dag wordt op 14 maart gevierd, omdat in de Amerikaanse schrijfwijze voor data 14 maart geschreven wordt als 3/14 en de driecijferige benadering voor pi 3,14 is.

Het weer voorspellen? Epidemieën beheersen? Onze voedselveiligheid monitoren? Artificiële intelligentie? Allemaal zijn ze onmogelijk zonder wiskunde. 'Het is een paradox', zegt Herman Van Goethem, voorzitter van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). 'De impact van wiskunde op onze maatschappij wordt steeds groter. Maar toch is wiskunde steeds minder zichtbaar.'

Ondanks haar belang kampt de wiskunde vandaag met verschillende uitdagingen. 'Een nijpend probleem is het tekort aan wiskundeleerkrachten', zegt Koen Verlaeckt, secretaris-generaal van VLIR. 'Elk jaar stoppen een vierhonderdtal wiskundeleerkrachten ermee, de meeste door pensionering. Maar van de honderd wiskundigen die elk jaar afstuderen, kiezen er maar een twintigtal voor het onderwijs. Wiskundigen zijn immers ook erg gegeerd in het bedrijfsleven.'

Om de uitdagingen aan te pakken, moet de hele Vlaamse wiskunde samenwerken. De Vlaamse rectoren pleiten voor een wiskundeplatform, waar de onderwijssector, bedrijfs- en academische wereld samen timmeren aan een sterkere wiskunde. Via dat platform kunnen ze dan beter communiceren over het belang van wiskunde, werken aan de verbetering van het wiskundeonderwijs, meer wiskundestudenten (vooral meisjes) aantrekken, wiskundig onderzoek uitbreiden en de transfer van wiskundige kennis naar technologische innovatie verbeteren.

Naast de VLIR namen ook enkele wiskundigen en ingenieurs uit de Vlaamse universiteiten en een groep academici van de zogeheten 'Jonge Academie' het initiatief om een verklaring op te stellen. 'Om de uitdagingen structureel aan te pakken, moet de hele Vlaamse wiskunde samenwerken', is hier het motto. Ook enkele captains of industry ondertekenden de verklaring, zoals Jef Colruyt (CEO Colruyt Group), Jan De Witte (CEO Barco), Johan Thijs (CEO KBC) en Françoise Chombar (CEO Melexis en voorzitter STEM-Platform). Verder betuigden ook David Dehenauw (KMI-meteoroloog), Frank De Winne (astronaut) en Charissa Parassiadis (zangeres Slongs) hun steun. Ook de directeurs van de belangrijkste onderwijskoepels Lieven Boeve en Raymonda Verdyck hebben hun handtekening gezet.

♦ Opinie over het onderwijs

Ooit, lang geleden, toen de dieren nog spraken, kwam het onderwijs in het nieuws wanneer een nieuw schooljaar startte, of, als er effectief nieuws over dat onderwijs was.

De laatste decennia zijn we geëvolueerd naar een onophoudelijke treurzang, en bij iedere gelegenheid wordt dezelfde klagende mantra herhaald. Wat het zeker niet is: een poging tot onderzoek naar wat er in de kern misloopt.

Leraar is geworden tot een knelpuntberoep. Is dat werkelijk zo? Of is het knelpunt niet het beroep, maar het onderwijs zelf. Er is een kleine troost: het is geen lokaal probleem. Na de gilets

jaunes duiken de stylos rouges op. Of het nu in de stille Kempen of onder de mediterrane zon is: knelpunten lijken niet erg te verschillen.

Veel stylos rouges hopen op een herwaardering van het beroep. Dat klinkt bekend in onze oren. In een recente reactie op de zoveelste getuigenis stelt mevrouw Crevits dat ze de verzuchtingen in het onderwijs kent en er bovendien wat aan gedaan heeft: loonmaatregelen, meer werkzekerheid, meer werkingsmiddelen voor de kleuters, extra ondersteuning voor de directeurs in het lager onderwijs, hervormingen om het onderwijs up-to-date te houden.

Helaas kennen we ook die mantra, en denken ministers her en der werkelijk dat ze met wat zilverstukken en wat oplapmiddelen de kern van het probleem aanpakken? Zou het kunnen dat het knelpunt voortkomt uit een wereldvreemheid, zelfs een van hoog tot laag woekerende onbekendheid van de realiteit van het onderwijs?

Uiteraard is het onmogelijk om daarvan een totaalbeeld te schetsen. Een greep uit die frustrerende realiteiten zou de weg naar de kern van het probleem kunnen schetsen.

Waar halen onze specialisten, beleidsmakers en vakbonden, inspecteurs en begeleiders hun kennis van het werkveld? Weten waarover je beslist, wat je als je specialiteit beschouwt, is toch niet gebaseerd op het feit dat je ooit zelf op de schoolbanken zat? Zelfs al heb je onderwezen, beweer je dan na tientallen jaren nog dat je de realiteit kent? Waar durft men dat buiten het onderwijs nog beweren?

Waarom is leraar stilaan het zoveelste knelpuntberoep? Waarom stijgt het aantal ontbrekende leerkrachten met honderden? Toch niet omdat er zo veel minder afgestudeerden zijn dan mensen die met pensioen gaan? Werk je het tekort weg met wat oplapwerk door die laatsten wat langer te laten blijven? Of door wat personeel aan te trekken van buiten het onderwijs? Laatstejaars alvast even in de klas dumpen?

Groeit het tekort niet eerder door de massa die, lang voor hun pensioengerechtigde leeftijd, hun droom en enthousiasme verliezen en daardoor buiten het onderwijs aan de slag gaan? Voor velen is dat voor ze vijf jaar bezig zijn. Zo erg is dat niet: de tijd dat men aan een loopbaan begon en die een leven lang volhield, is toch voor iedereen voltooid verleden tijd? Dan is het niet zo gek dat ook in het onderwijs mensen na twintig of dertig jaar elders wat uitdagender of aangenamer gaan zoeken?

Laten we even terugkeren naar de start: de opleiding tot leerkracht. Ooit had je opleidingen met een oefenschool waarbinnen kleinschalig en met zeer veel nabijheid werd geleerd en geoefend. Vandaag heb je enkel nog lerarenfabrieken, concerns die soms zelfs binnen een beoogde opleiding of niveau geen stageschool meer kunnen vinden. Toch geen toeval? Daar bovenop baten ze een winkeltje uit vol bijscholingen voor wie even niet bij de zaak was. Dat is snel fataal: de opleidingen veranderen immers om de haverklap van kompas.

We zwijgen over de wildgroei aan trajecten om toch maar zoveel mogelijk toekomstige leraren af te leveren. Hoger onderwijs moet kunnen voor iedereen die een diploma middelbaar onderwijs kan voorleggen: men vergeet gemakkelijks dat niet alle richtingen leiden naar verder studeren. Kan een student alleen met goede wil een fundament van basiskennis produceren? Motivatie en werkhouding tonen vaak en gelukkig dat er veel mogelijk is, maar helaas ook dat niet alle sprookjes een goed einde kennen ...

Decreten, inspectie, opleiding, directie of begeleiding: leerkrachten hebben al te vaak het gevoel dat ze in een andere wereld leven dan diegene waaraan ze zouden moeten beantwoorden

Bovendien is het aanbod om vanuit de privé-sector toch maar het onderwijs binnen te wandelen zo groot geworden dat het stilaan een belediging wordt voor wie zich drie jaar wil specialiseren tot leraar van een bepaald vak of niveau. Waarmee niet gezegd is dat er geen prachtige zij-instromers zouden kunnen zijn.

Dan ga je aan de slag en na wat jaren onzekerheid maak je toch kennis met de omkadering. Of het nu gaat om decreten, inspectie, opleiding, directie of begeleiding: leerkrachten met hun twee voeten in de klas hebben maar al te vaak het gevoel dat ze in een andere wereld leven dan diegene waaraan ze zouden moeten beantwoorden. Een klas leerlingen is na tien, twintig, dertig jaar niet meer hetzelfde als wat de toekomstige, raadgevende instanties ooit zelf kenden.

Dan gaat het niet om mondige leerlingen. Mooi dat heel wat leerlingen met hun gedachten, wensen en verzuchtingen te voorschijn komen. Ongedisciplineerd, ongecontroleerd, ondoordacht roepen of schelden, is iets anders dan mondigheid. Van dat laatste word je moe ...

Goed, je gaat dus aan de slag. Lesgeven moet binnen de opgelegde eindtermen en vakken. Die moeten aangepast worden aan de tijd waarin we leven. Wat nooit zo duidelijk vermeld wordt, is dat ze meer aangepast worden aan modes die doorheen het landschap waaien. Met de regelmaat van een klok kondigt men hervormende vernieuwingen aan: hebben we al meer gehad dan wat nieuwe etiketten om het voorgaande te vervangen? Met de belofte dat door de lijm om het boeltje recht te houden niet aan kwaliteit zal ingeboet worden. We zijn zo ver dat men in ons hoger onderwijs in taalopleidingen moet starten met basiskennis te onderwijzen die ooit vanuit de lagere school werd opgebouwd

Van de realistische, geïntegreerde wiskundesystemen in het lager onderwijs, de WO-hutsepot, het ZILL-geloof, afschaffing van grammatica of andere achtergrondkennis, de vakkenclusters in het secundair onderwijs: samengevat betekent dit minder structuur, minder inzicht, minder referentiepunten, of voor wie het al jaren verkondigt zonder gehoord te worden: een ont-scholing van ons onderwijs.

We zijn zo ver dat men in ons hoger onderwijs in taalopleidingen moet starten met basiskennis te onderwijzen die ooit vanuit de lagere school werd opgebouwd. Wie dan met een passie voor een vak of een wetenschap leerlingen wil begeistere ...

Sta je daar vol bezieling en loop je over van al het mooie dat je wilt doorgeven. Wie veel geeft, eist meestal wel wat. Je hebt terloops toch opgevangen dat leerlingen geen A-attest, of geen diploma, bezorgen een probleem is. De kwaliteit wordt aangetoond doordat meer en meer leerlingen slagen. Of dat overeenkomt met inzet, capaciteiten, verworven vaardigheden of kennis?

Sta je daar vol bezieling en loop je over van al het mooie dat je wilt doorgeven. Wie veel geeft, eist meestal wel wat.

Dan heb je klimaatverandering nog niet begrepen. Ondanks rijzende budgetten, steeds uitgebreidere klassenraden, uit de pan swingende dossiers om toch maar met een gemotiveerde beslissing voor de dag te komen, kent men de leerlingen die ongegeneerd neerkijken op lessen, taken en klassfeer tot een aanwezig maar te negeren verschijnsel beschouwen.

Hun ouders, die hiervan maar al te goed op de hoogte zijn, of net de oorzaak, gooien geld en advocaten in de bres om het studie-wangedrag van hun kinderen goedgepleit te krijgen. Om een klacht in te dienen moet je het recht niet aan je zijde hebben, je moet recht krijgen wat krom is. Dat deze realiteit niet echt leraren met eerlijke bedoelingen motiveert ...

Uiteraard maken leerkrachten fouten, zijn er overal collega's die er de kantjes aflopen, neemt ieder van ons al eens een verkeerde beslissing: gelukkig is niemand volmaakt en zijn we mens genoeg om dat toe te geven. Mag dat?

Maar dan duikt daar na zoveel jaren wachten een doorlichtingsteam van inspecteurs op. Je verwacht dat ze met een open geest jouw realiteit zullen benaderen. Realiteiten bestaan voor hen uitsluitend, als die in verslagen gedocumenteerd zijn. Die teams kunnen ook niet alles controleren, zijn uiteraard niet helderziend, en hebben al zeker niet de tijd om diepgravend mensen en hun wereld te leren kennen. Dus: documenten en een ijzeren referentiekader.

Daarbij wordt met een vlotte frequentie een volgend gouden kalf ten tonele gevoerd. Daarin geloven, en die overtuiging belijden, bepaalt het succes. De absolute richtlijnen verdragen geen uitwisseling van ideeën. Zij wensen niet besmet te geraken door twijfel of een open discussie. Ook voor inspecteurs is tijd beperkt en efficiëntie belangrijk: dat ze vanuit hun ervaringen mensen opnieuw op pad zouden kunnen zetten, is niet hun taak. Daarvoor dienen opleidingen en begeleiders. Spijtig voor wie meende dat met elkaar spreken en eerder twijfel dan dogma's naar meer wijsheid leiden ...

Al te veel onderwijsmensen voelen zich als een bobijntje dat onderaan een trekpop hangt. Wanneer alle instanties en partijen samen het koordje hebben afgerold, blijft er alleen nog een paljas over. Was dat het doel van een onderwijs carrière?

Heerlijk dat er stylos rouges zijn. Wie heeft ooit beweerd, en dat was zeker niet bedoeld om te pampieren, dat een rode opmerking kwetsend is. Gebruik een minder opvallende groene kleur. Misschien was het de Sint die jaarlijks verkondigt dat er geen stoute kinderen zijn? Als er een zekerheid is: wie geen fouten kan ontdekken, aanwijzen, toegeven, zal nooit problemen kunnen aanpakken. Niet de kleur is bepalend, het is de invalshoek, de empathie, de openheid die het doet. Kruip niet weg in verontschuldigheden, leer van je fout.

Maar nog meer: help elkaar in een open omgang. Mensen maken het verschil. Op alle niveaus vinden we geweldige mensen. Helaas is het de minderheid die de energie vreet, en hoe meer energie zij opeist, hoe sfeerbepalender die helaas is.

Het onderwijs zal nooit volmaakt zijn. Het zal gelukkig nooit helemaal actueel zijn: vrij van de waan van de dag. Wil men voldoende krachten overhouden die, op de eerste plaats, bekommerd zijn voor hun leerlingen en ervoor kunnen zorgen dat ze kunnen openbloeien? Voldoende krachten overhouden die, zoals een directeur me ooit toevertrouwde, de school en de opleiding goed maken door al die uren die ze juist buiten hun verplichting er nog aan toevoegen? Stop dan ogenblikkelijk met alle lapmiddelen en denk ernstig na over hoe je een job kan herwaarderen. Door op alle niveaus respect als uitgangspunt te nemen. De rest is dweilen met de kraan open. Er is al veel water naar de zee gelopen. Je zou haast gaan denken dat het stijgen van het zeewaterniveau aan ons onderwijs ligt. Bron: Apache

♦ Geen geld voor basisonderwijs

Het onderwijs staakte op 20 maart omdat het extra geld wil van de volgende Vlaamse regering. Vooral in het kleuter- en het lager onderwijs was de stakingsbereidheid groot. Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) had beloofd een plan op te zetten waardoor meer geld naar het basisonderwijs zou vloeien, maar dat komt er niet meer voor de verkiezingen, erkent ze nu.

Dat in heel het lager onderwijs wordt gestaakt, is geen toeval. Het lager onderwijs krijgt ongeveer 1 miljard euro minder dan het secundair. Dat verschil is historisch gegroeid. Een kleuter telt minder mee omdat kleuters vroeger niet voltijds naar school gingen.

Crevits wou die verschillen aanpakken en beloofde bij de start van vorig schooljaar een toekomstplan voor het basisonderwijs uit te werken. Daarin zou meer geld naar het kleuteronderwijs gaan en zouden directeuren in het lager onderwijs meer ondersteuning krijgen. Vaak zijn zij een manusje van alles en hebben ze geen secretariaat. Crevits wou een meerjarenplanning opmaken om de werkingsmiddelen meer gelijk te trekken.

‘De Vlaamse regering heeft beslist toch belangrijke eerste stappen te doen’, luidt het. Er zijn zowel dit als vorig jaar extra werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs uitgetrokken. De sociale partners hebben op verzoek van Crevits ook een plan basisonderwijs opgesteld. ‘De volgende Vlaamse regering moet de volgende stappen doen en keuzes maken’, erkent de minister.

Nochtans was het de bedoeling nog voor de verkiezingen een groeipad vast te leggen voor investeringen in het basisonderwijs. Maar het plan van de vakbonden en de onderwijsverstrekkers zette kwaad bloed bij coalitiepartners N-VA en Open VLD. Zij vroegen investeringen die opliepen tot 1,8 miljard euro per jaar.

Ter vergelijking: het totale onderwijsbudget bedraagt dit jaar 13,2 miljard euro. De coalitiepartners wilden een volgende Vlaamse regering niet hypothekeren met zulke grote investeringen - zelfs niet met een groeipad verspreid over meerdere regeerperiodes

SECTOREN

♦ Einde staking Van Hool

Na ruim drie weken staken, verwierp 56,3% van de arbeiders bij busbouwer Van Hool het voorstel van de directie. De arbeiders gingen als enige in heel België wekenlang in staking tegen de loonblokkering. Ze organiseerden samen met de vakbonden het verzet. Zelfs na drie stakingsweken was er nog een meerderheid die wou doorgaan.

Voor een grote meerderheid van de arbeiders ligt het directievoorstel ver onder de verwachtingen. De reële koopkracht is de afgelopen jaren gedaald en de werkdruk gestegen. Daar staat niets tegenover. Het voorstel zal ondanks de 56,3% tegenstemmers toch aanvaard worden door de vakbonden aangezien die een verwerping met twee derde meerderheid vroegen.

De staking startte plots op 12 februari en werd volgehouden tot 8 maart. Een uitzonderlijk lange en zware inspanning van de 3.000 arbeiders. Ze hadden dan ook een duidelijke eis : een vaste loonopslag voor iedereen. Wie Van Hool een beetje kent, begreep die eis meteen. De lonen liggen er een stuk lager dan in vergelijkbare metaalbedrijven.

De stemming die uitwees dat 56,3% van de arbeiders het ontwerpakkoord verwierp, laat een wrang gevoel na. De werkgever doet quasi geen enkele inspanning om de koopkracht van het personeel te verhogen. Nochtans zijn het de arbeiders die de bussen bouwen en die zorgen voor de welvaart, niet de familie Van Hool. De oneerlijke verdeling van de welvaart is met dit

ontwerpakkoord niet opgelost. Maar een deel van de arbeiders zag het niet meer zitten om verder te staken. Ruim drie weken leden ze loonverlies en leefden ze van een kleine vergoeding.

Toch was er een meerderheid bereid door te staken en dat is erg knap. Enthousiasme voor het akkoord is er niet. Eerder teleurstelling en woede. "Ik zie enkel vanzelfsprekende zaken, maar geen opslag", klinkt het. "Liever geen premies, daar zijn we in de toekomst niets mee. Het uurloon moet omhoog. In andere fabrieken is dat normaal, bij Van Hool moeten we er 3 weken voor staken."

Als de werkgever het geweer niet van schouder verandert, zal de woede vroeg of laat opnieuw opflakkeren. De houding van de werkgever zal grondig moeten verbeteren om nieuwe acties te vermijden.

Het ontwerpakkoord

- Een mogelijke bonus (cao 90) van 450 euro bruto in 2019 en in 2020
- Tegen de zomer krachtlijnen van een toekomstige functieclassificatie
- Modernisering van de refters
- Invoering van flexibel verlonen (cafetariaplan)
- Invoering fietsvergoeding samen met het cafetariaplan.
- 6de anciënniteitsdag voor arbeiders met meer dan 30 jaar dienst

♦ Vrij aanvullend pensioen

Het vrij aanvullend pensioen voor werknemers gaat van start: moet u er gebruik van maken? Voortaan kan iedereen een stukje loon inruilen voor een aanvullend pensioen. De pessimisten vragen zich af wie op het vrij aanvullend pensioen voor werknemers zit te wachten. De optimisten zien er het nieuwe pensioensparen in.

Vanaf 27 maart heeft elke werknemer recht op een aanvullend pensioen. Het initiatief voor de opbouw van een aanvullend pensioen lag tot nu toe altijd bij de werkgever. Met het vrij aanvullend pensioen voor werknemers (VAPW) komt daar verandering in. Alle werknemers die tot nu toe geen of nauwelijks aanvullend pensioen opbouwden via de werkgever kunnen nu zelf beslissen een stukje van hun loon in te ruilen voor de belofte van een aanvullend pensioen later.

De werknemer moet een contract afsluiten bij een verzekeraar of een pensioeninstelling voor de opbouw van een aanvullend pensioen. Vervolgens moet de werknemer zijn werkgever vragen een deel van zijn nettoloon te storten in een VAPW-contract. Hij moet daarvoor een VAPW-attest afgeven. De bijdragen voor het VAPW-contract mogen maximaal 3 % van het referteloon bedragen of maximaal 1600 euro als 3 % van het referteloon lager is dan 1600 euro.

Het referteloon is het brutoloon dat onderworpen is aan socialezekerheidsbijdragen. Het gaat niet om het loon van vorig jaar, maar om het loon twee jaar voorafgaand aan de stortingen voor het VAPW. Wie al een aanvullend pensioen opbouwt via de werkgever, moet die bijdragen aftrekken van het maximum voor het VAPW-contract. Al wie via de werkgever al 3 procent van zijn loon opspaat als aanvullend pensioen, of meer dan 1600 euro, is uitgesloten voor een VAPW-contract.

Volgens Assuralia, de sectorfederatie van verzekeraars, is de gemiddelde bijdragevoet voor de financiering van een aanvullend pensioenplan ongeveer 3 procent van de loonmassa. "Dat is nog altijd te weinig om de levensstandaard op peil te houden of een deftig rusthuis te financieren. 7

procent van de loonmassa zou het streefdoel moeten zijn", staat in het memorandum voor de verkiezingen van Assuralia. Voor Assuralia gaat het aanvullend pensioen voor werknemers niet ver genoeg. "Werknemers moeten bijkomende mogelijkheden krijgen om de bijdrage op te trekken."

We vroegen Assuralia en Pensioplus, de Belgische vereniging van pensioeninstellingen, of ze klaar zijn om werknemers een VAPW-contract aan te bieden. "Via een rondvraag bij onze leden hebben wij vernomen dat sommige verzekeraars in de loop van dit jaar producten in het kader van het vrij aanvullend pensioen voor werknemers zullen aanbieden", reageert Assuralia-woordvoerder Wauthier Robyns. Pensioplus blijft het antwoord voorlopig schuldig.

AXA Belgium maakt zich sterk dat het als eerste in België een VAPW-verzekering zal aanbieden. De verzekeraar wil het product in mei commercialiseren. Karel Coudré van AXA Belgium hoopt dat het vrij aanvullend pensioen voor werknemers even succesvol wordt als het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ). "Een op de twee zelfstandigen heeft een VAPZ-contract afgesloten met een verzekeraar, waarvan de premies volledig aftrekbaar zijn in de personenbelasting." Coudré gelooft erin dat ook dit nieuwe pensioenvehikel voor werknemers succes zal kennen.

Jan de Wit, partner van de onafhankelijke verzekeringsmakelaar Life Plan, vraagt zich af of er veel vraag naar het VAPW zal zijn. De Wit: "Ik heb nog geen vragen gekregen. Het is een goedbedoeld, maar complex product voor de klant. De werknemer moet via mypension.be zelf uitpluizen of hij de afgelopen twee jaar al niet te veel aanvullend pensioen heeft opgebouwd, enzovoort. Vooral contractuele ambtenaren of werknemers met een laag loon bouwen nog geen aanvullend pensioen op. De eerste categorie heeft vaak een hoger pensioen dan anderen. Zien zij het nut van een aanvullend pensioen in? Van de tweede categorie vraag ik mij af of ze nog voldoende ruimte hebben om te storten voor een aanvullend pensioen, nadat ze de bestaande mogelijkheden voor pensioensparen hebben uitgeput."

Volgens de Pension Survey die AON in 2018 uitvoerde, heeft ongeveer 30 procent van de Belgische werknemers geen toegang tot de tweede pijler van het pensioen. "Circa 20 procent van de bedrijven met een aanvullendpensioenplan biedt een lagere bijdrage dan 3 procent van het loon voor de bedienden en 60 procent biedt een lagere bijdrage dan 3 procent voor hun arbeiders", weet Colette de Dessus les Moustier van AON. "Er is dus een markt voor het VAPW, maar laten we niet vergeten dat zowel het pensioensparen als het langetermijnsparen beter scoren in fiscale efficiëntie." Coudré wijst erop dat bij veel mensen de korf voor het langetermijnsparen al is gevuld met de aflossingen van hun lening.

Het vrij aanvullend pensioen voor werknemers gaat van start: moet u er gebruik van maken?

Ter herinnering, de eerste pijler is het wettelijke rustpensioen.

De tweede pijler is het collectieve sparen via de werkgever. De werkgever kan voor de organisatie van dat aanvullend pensioen een beroep doen op een verzekeraar door een groepsverzekering af te sluiten voor zijn werknemers of op een pensioeninstelling die het pensioenplan op bedrijfsniveau of op sectorniveau organiseert. De derde pijler is het individuele sparen voor het pensioen. Het individu kan storten in een pensioenspaarfonds of een pensioenspaarverzekering. Voor wie geen woonkrediet heeft lopen, bestaat daarnaast het langetermijnsparen met een verzekering dat een gelijkaardig fiscaal voordeel oplevert als pensioensparen.

Karel Coudré schat dat 1,8 miljoen loontrekkenden niet of nauwelijks een aanvullend pensioen opbouwen. "In 40 procent van de kmo's is geen pensioenplan. Er zijn nog heel wat contractuele werknemers in overheidsdiensten die geen aanvullend pensioen opbouwen. En ook bij arbeiders is het aanvullend pensioen tot nog toe niet goed van de grond gekomen." Coudré wijst erop dat

er de jongste tien jaar weinig animo was bij de werkgevers en de werknemers om extra geld in de tweede pijler te stoppen.

Coudré: "Het aanvullend pensioen is min of meer gestagneerd. Daar zijn twee redenen voor. Ten eerste is het budget voor extra's door de loonmatiging beperkt. Ten tweede is de wettelijke minimale rendementsgarantie, waarvoor de werkgevers garant moeten staan, een risico geworden door de lage rente." Werknemers die een aanvullend pensioen opbouwen via de werkgever krijgen de garantie dat elke storting gemiddeld 1,75 procent jaarlijks rendement oplevert. Niet alle groepsverzekeringen bieden zo'n gegarandeerd rendement aan. De werkgevers moeten tekorten aanzuiveren.

Bij het vrij aanvullend pensioen voor werknemers is de rol van de werkgever beperkt tot het inhouden en het doorstorten van een stukje loon naar een verzekeraar of een pensioeninstelling. De werkgever moet geen rendement garanderen en draagt ook geen enkele andere verantwoordelijkheid. De partners denken dat het VAPW ervoor kan zorgen dat het aanvullend pensioen opnieuw meer schwung krijgt.

"Als de werknemers kiezen voor verschillende verzekeraars, kan het VAPW een administratieve last worden voor een klein bedrijf. Dan is het soms eenvoudiger voor het bedrijf voor alle werknemers tegelijk een groepsverzekering ten belope van 3 procent van het loon af te sluiten", denkt de Wit. "Die ontwikkeling zal sommige werkgevers ertoe aanzetten het niveau van de bijdragen van hun pensioenplannen te herbekijken, zodat ze het plafond van 3 procent bereiken", verwacht De Dessus les Moustier.

Bij een groepsverzekering ligt het risico van de beleggingsstrategie bij de onderneming. Bij een vrij aanvullend pensioen voor werknemers ligt het risico volledig bij het individu. De werknemer kan ervoor kiezen een beetje risico te nemen, met een tak23-levensverzekering of door aan te sluiten bij een pensioenfonds, of geen enkel risico te nemen met een tak21-levensverzekering. Bij een tak23-levensverzekering hangt het rendement af van de onderliggende beleggingen, net zoals bij een pensioenfonds. Bij een tak21-levensverzekering garandeert de verzekeraar een bepaald rendement op de stortingen voor een jaar, acht jaar of de volledige looptijd.

Karel Coudré: "Wij zullen een mix van tak21 en tak23 aanbieden, waarmee de klanten kunnen inspelen op de levenscyclus. Het beleggingsrisico zal automatisch worden afgebouwd naarmate de werknemer de pensioenleeftijd nadert. We willen het lage rendement van vandaag ook zeker niet vastleggen voor de volledige looptijd.

Het vrij aanvullend pensioen voor werknemers was het laatste ontbrekende puzzelstukje. Daardoor kan nu elke loontrekkende, net zoals elke zelfstandige, een stukje van zijn loon opgeven om een aanvullend pensioen op te bouwen. Het VAPW is een van de laatste wapenfeiten van de minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaine (MR), voor de verkiezingen van 26 mei. Het VAPW is het sluitstuk van de versteviging van de tweede pijler van het pensioen, die de regering-Michel bij de start in 2014 voor ogen had. Bron: Trends van 14/03/19

♦ Halftijds pensioen

Twee of drie dagen werken en de rest van de week met pensioen.

Door de val van de regering dreigde het halftijds pensioen even op de lange baan te belanden, maar N-VA toont zich toch bereid om de maatregel te steunen.

Stel: je kan met vervroegd pensioen, maar je hebt nog geen zin om elke dag thuis te zitten. Voltijds werken is dan weer te zwaar. Je kan het wel iets rustiger aan doen in een landingsbaan, maar vanaf 2020 kan je er ook voor kiezen om halftijds met pensioen te gaan, en nog enkele dagen per week te blijven werken. De Kamercommissie Sociale Zaken zette daarvoor gisteren het (eerste) licht op groen. De definitieve goedkeuring volgt over enkele weken.

Maar hoe werkt dat deeltijds pensioen? Halftijds afzwaaien kan voor sommige mensen al vanaf 60 jaar, al moet je wel genoeg jaren op de teller hebben om recht te hebben op vervroegd pensioen. In de praktijk zal je dus vaak nog wat ouder zijn, tenzij je zeer vroeg begon te werken. Ook moet je tot dan toe minstens vier vijfde gewerkt hebben. Halftijds met pensioen is trouwens ook letterlijk halftijds, niet deeltijds. "Opties om bijvoorbeeld nog 30 procent te werken bleken organisatorisch te complex", aldus minister van Pensioenen Daniel Bacquelaine (MR).

In tegenstelling tot zijn aanvankelijke voorstel zullen zowel ambtenaren, werknemers als zelfstandigen halftijds op rust kunnen gaan. "Zelfstandigen zullen dan gewoon moeten zien dat ze onder een bepaalde inkomensgrens blijven", aldus Kamerlid Vincent Van Quickenborne (Open Vld). Allemaal zullen ze op het einde van de maand meer overhouden dan wanneer ze volledig met pensioen zouden gaan. Bovendien blijven ze pensioenrechten opbouwen, en krijgen ze - eenmaal ze volledig stoppen - ook een hoger pensioen. "Een win-winsituatie", klinkt het bij de voormalige meerderheidspartijen. Bron: De Morgen

♦ 14 maart was equal payday

Het loonverschil tussen mannen en vrouwen is nog steeds een realiteit in België. Een vrouw verdient gemiddeld 8% per uur minder dan een man. De loonkloof stijgt tot 21% als naar het jaarloon wordt gekeken.

14 maart – Equal Pay Day: voor een minimumloon van 14 euro per uur!

Er zijn doorgaans meer vrouwen actief in laagbetaalde sectoren waar deeltijdwerk legio is: zorg, schoonmaak, horeca, handel, ... Het groter aantal vrouwen dat deeltijds werkt, verklaart waarom de loonkloof op jaarbasis zoveel groter is. Maar liefst 43,9% van de vrouwen werkt deeltijds, tegenover 9,6% van de mannen. Het loon van vrouwen wordt nog vaak gezien als een extra gezinsinkomen en niet als een volledig salaris.

Dit maakt dat vrouwen vaak financieel afhankelijk zijn van hun partner waarbij er geen echt alternatief is in geval van een gewelddadige relatie. De regering wil preciaire jobs verder uitbreiden (flexi-jobs, interim, dienstencheques, ...) en de rechtse partijen pleiten al voor verdere indexsprongen en aanvallen op de pensioenen. Dit alles maakt het allemaal nog erger. De rechtse partijen en de bazen willen hun offensief doorzetten. Door de val van de regering konden ze de aanval op de loonbarema's niet meer in deze legislatuur doordrukken. Deze aanval moet meer individuele loononderhandelingen mogelijk maken. Mobilisatie blijft nodig om te vermijden dat dit na de verkiezingen wel op de agenda komt.

Als er nog steeds een loonkloof is, komt dit niet omdat mannen teveel verdienen. Het komt omdat een kleine minderheid van de bevolking zich het grootste deel van de rijkdom toe-eigent. Zo hadden de CEO's van de Bel20-bedrijven op 8 januari al evenveel verdiend als hun werknemers gemiddeld op een heel jaar! In zo'n samenleving is gelijkheid – waaronder gelijkheid tussen mannen en vrouwen – onmogelijk.

De campagne “Fight for 14” is belangrijk in de strijd tegen specifieke onderdrukking van vrouwen. Samen met jongeren en migranten zijn het vooral vrouwen die de laagste lonen krijgen. In die context is 14 maart – de Equal Pay Day – van bijzonder belang. Dat is immers de dag waarop vrouwelijke werkenden eindelijk evenveel verdienen als mannen in het jaar voordien. Met campagne ROSA nemen we deel aan acties op Equal Pay Day waarbij de eis van een minimumloon van 14 euro per uur (of 2.300 euro per maand) centraal staat. Deze strijd kan niet los gezien worden van die voor degelijke jobs en een collectieve arbeidsduurvermindering om een einde te maken aan de flexibele deeltijdse uurroosters met slechts een deeltijds loon.

Bron:

<https://nl.campagnerosa.be/artikels/6723-14-maart-equal-pay-day-voor-een-minimumloon-van-14-euro-per-uur>

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:QkYAeYQnUzcl:https://nl.socialisme.be/tag/equal-pay-day+&cd=5&hl=nl&ct=clnk&gl=be>

♦ Minimale dienstverlening bussen

Als het van Open VLD afhangt, maakt een nieuwe Vlaamse regering straks snel werk van de minimale dienstverlening voor een aantal overheidsdiensten. Onder meer De Lijn, de loodsen en strooidiensten zouden dan ook tijdens een staking beperkt moeten doorwerken.

Het is de liberalen al langer een doorn in het oog: wanneer er gestaakt wordt, valt ook de dienstverlening bij een aantal overheidsdiensten stil. “Nochtans moet de overheid ook op zo’n moment doen wat ze moet doen, namelijk dienstverlening geven”, zegt Vlaams Parlements lid Marino Keulen. -Samen met een handvol liberale collega’s werkte hij daarom een conceptnota over de minimale dienstverlening uit, die dinsdag besproken wordt in het Vlaams Parlement. “Het is zeker niet de bedoeling om het stakingsrecht in te perken of werknemers op te vorderen, maar wel om ervoor te zorgen dat noodzakelijke dienstverlening ook tijdens een staking gegarandeerd wordt.”

Open VLD denkt daarbij vooral aan de prioritaire bus- en tramverbindingen van De Lijn, maar ook aan de loodsen, de strooidiensten, de distributie van drinkwater en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, dat de enkelbanden controleert.

Op dit moment geldt er in ons land enkel een verplichte minimale dienstverlening bij de spoorwegen. Bij De Lijn werd daar in het verleden ook al mee geëxperimenteerd, maar is er nog niets wettelijk vastgelegd.

“Door werkwillige werknemers in te zetten op de belangrijke verbindingen tijdens de spitsuren wordt de hinder beperkt. Als dat bij de NMBS kan, moet dat ook voor de Vlaamse overheidsdiensten lukken”, aldus Marino Keulen. “Gelijkaardige verplichtingen bestaan trouwens ook al in Duitsland, Spanje en Italië.”

Om die dienstverlening te garanderen, pleit Open VLD voor enkele duidelijke afspraken. “Zodra een erkende vakbond een stakingsaanzegging indient, wordt er overleg opgestart. Wanneer na dat overleg een staking toch onvermijdelijk is, krijgen de personeels-leden enkele dagen de tijd om aan te geven wie zal meedoen. Op basis van die lijsten kan dan een minimumdienst georganiseerd worden”, luidt het. “Daarnaast kan er eventueel ook werk gemaakt worden van sancties bij overtredingen. Bijvoorbeeld als werkwilligen gehinderd worden om te werken.”

Het voorstel wordt binnenkort in het Vlaams Parlement besproken. “Op die manier hopen we dat er na de verkiezingen snel werk kan worden gemaakt van een decreet”, zegt Keulen.

N-VA-fractie leider Matthias Diependaele zegt dat zijn partij “zeker niet afkerig staat tegenover een minimale dienstverlening bij Vlaamse overheidsdiensten”. Coalitiepartner CD&V wil het voorstel eerst binnen de fractie bespreken, maar toonde zich in het verleden al een voorstander.
Bron: Het Nieuwsblad

VARIA

♦ Wat verandert er in april?

Zoals elke maand veranderen er ook nu weer enkele zaken. Hierbij een overzicht.

- **Burgerlijke stand gaat digitaal**

De papieren geboorte- of huwelijksakte maakt plaats voor de digitale akte, opgeslagen in een centrale databank. De ambtenaar van de burgerlijke stand zal de aktes in de toekomst ook enkel elektronische ondertekenen. Die verandering gaat officieel in op zondag 31 maart, maar zal in de praktijk vanaf maandag 1 april worden toegepast.

Bij een geboorte, naamsverandering of huwelijk komt er geen balpen meer aan te pas. Met hun elektronische identiteitskaart ondertekenen ambtenaren van de burgerlijke stand elektronisch de akte. Burgers moeten niet langer zelf hun handtekening zetten, die van de ambtenaar volstaat.

Voorts wordt het rijksregister automatisch bijgewerkt wanneer een akte wordt gewijzigd. De gemeenten, rechtbanken en buitenlandse consulaten hebben zich maandenlang voorbereid op de komst van de centrale databank (DABS). Oude akten vanuit lokale registers werden overgezet naar de nieuwe databank. In totaal worden 589 gemeentelijke registers en 102 consulaire posten uit het buitenland geïntegreerd in de databank.

- **Lager btw-tarief voor aankoop planten bij tuinaannemer**

Wie bloemen en planten aankoopt bij een tuinaannemer, zal daar vanaf 1 april maar 6 procent btw op betalen, tegenover 21 procent nu. De maatregel moet oneerlijke concurrentie en het risico op zwarte circuits wegwerken.

Wie bomen, struiken, planten of bloemen voor de tuin koopt bij een sierteler, betaalt daarop 6 procent btw. Maar een tuinaannemer die een tuin aanlegt en daarbij ook bomen of planten levert, moest voor diezelfde planten tot nu toe een btw-tarief van 21 procent aanrekenen. Door dat verschil werden tuineigenaars ertoe aangezet zelf hun planten rechtstreeks bij de siertelers te gaan kopen, wat zwarte circuits in de hand werkte.

- **Honorarium van globaal medisch dossier wordt verhoogd**

De vergoeding die een huisarts krijgt voor het beheer van het globaal medisch dossier (GMD) wordt in april met 2,57 procent opgetrokken. Dat is het gevolg van een beslissing van de nationale commissie artsen-ziekenfondsen (Medicomut).

Concreet wordt het honorarium dat de huisarts mag aanrekenen verhoogd van 31 naar 31,80 euro. Voor het GMD van een chronisch zieke patiënt tussen 45 en 75 jaar gaat het om een stijging van 56,83 naar 58,30 euro.

Het GMD bevat alle medische gegevens van een patiënt. Het honorarium voor het beheer van dat dossier wordt volledig terugbetaald door het ziekenfonds.

- **Belgisch personeel Ryanair onder Belgisch arbeidsrecht**

De Belgische werknemers van de Ierse budgetvlieger Ryanair komen vanaf 1 april onder het Belgische arbeidsrecht terecht. Ryanair gaat de zowat 350 Belgische werknemers bij onderaannemer Crewlink zelf een contract geven, zegt de christelijke bediendebond LBC. De Ierse budgetvlieger kende in 2018 een bewogen jaar op sociaal vlak. In verschillende landen, waaronder België, waren er stakingen van piloten en/of het cabinepersoneel. Steevast eisten ze de toepassingen van de nationale arbeidswetgeving, en niet de Ierse.

In oktober kwam al een akkoord uit de bus om de Belgische arbeidswetgeving toe te passen op het eigen personeel. Dat leidde eerder al tot de goedkeuring van de nodige cao met afspraken rond lonen en uurroosters door de Belgische piloten. Tussen 1 april en 1 mei krijgen nu ook de 350 leden van het cabinepersoneel die in dienst waren bij onderaannemer Crewlink een contract bij Ryanair zelf.

Het onderbrengen van het personeel onder Belgisch recht betekent nog niet dat alle meningsverschillen tussen de vakbonden en de luchtvaartmaatschappij van de baan zijn. De vraag blijft op welke manier Ryanair het Belgische arbeidsrecht zal toepassen. Daarover wordt nog volop gediscussieerd.

- ♦ **De federale verkiezingen 2019**

Op zondag 26 mei 2019 trekken alle meerderjarige Belgen naar de stembus voor de verkiezingen voor het Europees parlement en de regionale parlementen.

Op een kleine 2 maanden van de verkiezingen beginnen de verkiezingscampagnes op volle toeren te draaien.

Premier en MR-partijvoorzitter Charles Michel heeft zich niet bepaald populair gemaakt bij de N-VA en PS. Op een verkiezingscongres van MR in Louvain-la-Neuve waarschuwde hij voor een alliantie tussen de socialisten en de N-VA.

“Die nationaal-socialistische cocktail zou erger zijn dan de brexit” zei hij.

Volgens een woordvoerder was Michels woordspeling echter niet opzettelijk, maar ging het om een lapsus. Dit meldt De Morgen.

Ontslagnemend premier – maar vandaag vooral partijvoorzitter – Michel nam in zijn toespraak de voormalige coalitiepartner N-VA flink op de korrel. Vier en een half jaar was Michel premier van een regering waarin die partij de grootste kracht was. Voor hun regeringsdeelname moesten de nationalistische hun communautaire eisen echter in de koelkast steken. Nu de verkiezingen eraan komen legt N-VA die weer op tafel. “Wij trappen niet in de val van het communautaire avontuur”, klonk het echter bij Michel. “Wij willen noch het separatisme dat verdeeldheid zaait, noch het ultrasocialisme dat verarmt. Die nationaal-socialistische cocktail, én verdeeldheid én verarming, zou erger zijn dan de brexit.”

Het woordgebruik van Michel werd hem niet in dank afgenomen, niet bij de N-VA, en niet bij de PS. “Niemand kan ooit aanvaarden dat de meest pijnlijke feiten uit de geschiedenis belachelijk worden gemaakt vanop de tribune van een verkiezingscongres”, liet Di Rupo verstaan in een

reactie. Ook voormalig vicepremier van N-VA Jan Jambon kon de uitspraken over zijn partij “niet waarderen”.

Volgens een woordvoerder van de MR gaat het echter om een ‘lapsus’. In de schriftelijke tekst van Michels toespraak zou er gewoon “nationalistisch-socialistische cocktail” staan. “Er is nooit sprake van geweest om naar het nazisme te verwijzen. Het was niet de bedoeling om alles op een hoop te gooien”, aldus de woordvoerder. Michel zelf zei in een reactie dat “iemand al van heel slechte wil moet zijn” om die uitspraken anders te begrijpen.

Hoe een regering evalueren? Dat is de vraag die professor De Grauwe zich stelt nu de verkiezingen dichterbij komen. Dat is een bijzonder moeilijke vraag. Er zijn immers zoveel factoren die een invloed uitoefenen op de variabelen die we gebruiken om zo een evaluatie te doen. Neem bijvoorbeeld de tewerkstelling. Die is sterk toegenomen (met 210.000) sinds Michel aan de macht kwam in 2014. De politici in de regering-Michel, met de eerste minister op kop, steken dit succes als een pluim op hun hoed.

We willen weten hoe goed of hoe slecht een regering het heeft gedaan. Het antwoord op die vraag zou dan moeten uitmaken of we voldoende vertrouwen hebben in de politici die gedurende vijf jaar de scepter gezwaaid hebben.

De partij GROEN profiteert in de peilingen van de klimaatmarsen die al weken door spijbelende leerlingen georganiseerd worden en krijgen van velen steun.

<https://signformyfuture.be/nl/blog/meerderheid-van-de-kiezers-van-cdv-open-vld-en-mr/>

De Kamerleden Hendrik Vuye en Veerle Wouters stoppen dan weer met politiek.

Dat maken ze in een interview met Knack bekend. Volgens hen scheelde het geen haar of ze trokken met Jean-Marie Dedecker naar de kiezer.

De lijst met Dedecker zou in alle provincies opgekomen zijn onder de naam 'Gezond Verstand', met de baseline 'Recht voor de Vuist', en zou 'los over de kiesdrempel gaan'.

Vuye en Wouters zetelden sinds hun exit uit de N-VA als onafhankelijke tweemansfractie Vuye & Wouters. Vanaf 2017 werkten ze hard aan hun politieke toekomst. Daarbij verkenden ze twee sporen. Enerzijds een kiesalliantie met het Vlaams Belang, onder de naam 'VB-Vuye & Wouters'.

'De favoriete optie was een Forza Flandria met iedereen erbij: wij, Jean-Marie, het VB, nog een paar figuren met naam uit de Vlaamse rechterzijde en gewezen VB'ers zoals Frank Vanhecke. Maar dat botste op een njet bij het VB', zegt Veerle Wouters. De partij stelde een veto tegen Jean-Marie Dedecker.

Dat Dedecker ondanks intensieve gesprekken met Vuye en Wouters toch koos voor de N-VA was voor hen 'een donderslag bij heldere hemel'. Vuye: 'De N-VA is onze gesprekken over een samenwerking te weten gekomen. Daarop is Theo Francken naar Dedecker gestuurd om hem te overhalen. Hij is daar beginnen te janken en heeft Jean-Marie overgehaald.'

Vuye en Wouters hebben geen goed oog in de samenwerking tussen Dedecker en de N-VA. Vuye voorspelt dat hij snel zal botsen met het partijapparaat, 'als hij al de verkiezingen van 26 mei haalt'.

Je merkt het al in de media: de verkiezingskoorts stijgt.

◆ Het was vrouwendag

Op 8 maart, de internationale dag van de strijd voor vrouwenrechten, werd in Brussel voor het eerste een nationale vrouwenstaking gehouden.

Het Collectief 8 Maars zette haar schouders onder de nationale actie.

Met die stakingsactie willen de vrouwen tonen dat "als de vrouwen stoppen, de wereld stopt met draaien", klinkt het bij de feministen van Collectief 8 Maars.

De organisatoren hoopte dat alle vrouwen, en iedereen wie zich vrouw voelt, in alle verschillende landsdelen van België deel zullen nemen aan de nationale stakingsactie. De focus lag op een grote samenkomst in Brussel, maar ook lokale initiatieven werden aangemoedigd en er werden in de weken vooraf ook heel wat sensibilisatieacties georganiseerd. Orgelpunt wordt een lawaai-evenement aan het Brusselse centraal station om 14 uur en om 17 uur een optocht die daar start. Ook in andere steden zoals Antwerpen, Gent en Leuven zijn samenkomsten gepland.

De actie was gericht tegen onder meer discriminatie op de werkvloer en de loonkloof die er nog altijd bestaat tussen mannen en vrouwen. Maar ook tegen de zogenaamde 'tampontaks', waarbij er een specifieke heffing is op een vrouwenproduct.

"Elke vrouw kon op haar manier deelnemen aan de staking, volgens haar mogelijkheden en voorkeuren, haar behoeftes en dagelijkse realiteit. Wie het werk niet kan neerleggen, stellen we voor om lawaai te maken op de plaats waar ze zich die dag om 14 uur bevinden", legt Moana Genevey, lid van het collectief, uit. "De actie steunen kan ook door zich in het paars te kleden, een affiche op te hangen, een schort, handdoek of paar huishoudelijke handschoenen aan de brievenbus te hangen, ...", voegt Malika Roelants toe.

Vakbonden ACV en ABVV steunden de vrouwenstaking. De bonden focussen op de loonkloofproblematiek. "Jaarlijks verdienen vrouwen 21 procent minder dan mannen. Hun pensioenbedrag ligt 28 procent lager. Op 8 maart gaan we voor 0 procent", klinkt het bij het ACV. De vakbonden zien verschillende oorzaken, zoals het feit dat meisjes andere keuzes maken in het onderwijs, daardoor vaker in minder goed betalende sectoren terecht komen en ook te maken hebben met onvrijwillig deeltijds werk. Tot slot is er nog het zogenaamde "glazen plafond".

In Brussel zijn er acties gepland bij onder meer ziekenhuizen, gemeentediensten, theaters, Oxfam en Caritas. De onderzoeksters van de ULB kondigen ook aan te zullen staken. En de vereniging Fem&LAW, die vrouwelijke juristen groepeert, heeft een stakingsoproep gelanceerd en gaat om 8 uur voor het Justitiepaleis demonstreren. Aan de (rechten)universiteit zijn vrouwen dan wel in de meerderheid, ze zijn veel minder talrijk in hogere functies, luidt hun betoog.

In België verdient een vrouw nog altijd gemiddeld 6 procent minder dan een man met dezelfde job. "Kan niet", zegt Nele Lijnen in Het Belang van Limburg.

Open Vld-Kamerlid Nele Lijnen wil dat bedrijven met meer dan honderd werknemers verplicht worden om elk jaar de loonkloof – het verschil tussen wat vrouwen en mannen per uur verdienen – te publiceren. "Iedereen moet die cijfers kunnen inkijken." Lijnen hoopt dat haar wetsvoorstel nog deze legislatuur wordt goedgekeurd.

♦ Meer pensioen voor vrouwen, NU!

Liliane (63) weet nu al dat haar pensioen straks 750 euro per maand zal bedragen. Zoals één op de drie vrouwelijke loontrekkenden en zelfstandigen in ons land zal ze het moeten stellen met een armoedepensioentje van minder dan 750 euro per maand. De PVDA wil deze ongelijkheid aanpakken door het minimumpensioen te verhogen tot 1.500 euro per maand en door een volledige loopbaan voor vrouwen vast te leggen op 40 jaar.

Liliane is 63 jaar. Deze energieke dame woont in Hasselt. Ze werkt als schoonmaakster in een ziekenhuis. Ze heeft haar hele leven hard gewerkt, maar dat was niet altijd betaalde arbeid. Ze

bleef lange tijd thuis om voor de kinderen en haar gezin te zorgen. Tot tien jaar geleden, toen ze scheidde. Vandaag werkt ze dus als schoonmaakster. Hard werk is dat. Maar ze heeft geen andere keuze, en ze is bereid ermee door te gaan “tot ze niet meer kan”, want volgens de website mypension.be zal haar pensioen maar 750 euro per maand bedragen.

“In België zijn er heel vrouwen zoals Liliane. In ons land moet één op de drie vrouwelijke loontrekkenden en zelfstandigen het stellen met een pensioen van minder dan 750 euro per maand”, zegt PVDA-voorzitter Peter Mertens. “Het is duidelijk dat vrouwen geen correct pensioenbedrag krijgen voor hetgeen ze tijdens hun leven gepresteerd hebben.

De Belgische pensioenen – zowel voor mannen als vrouwen – zijn al bij de laagste van heel Europa, en de vrouwen worden nog eens extra gestraft. De pensioenkloof tussen vrouwen en mannen bedraagt in België 34 procent.

De oorzaak van die pensioenkloof is gekend:

1° de loonkloof: vrouwen verdienen gemiddeld 20 procent minder dan mannen;

2° de zorg- en huisarbeid: veel meer vrouwen onderbreken hun loopbaan voor opvoeding van de kinderen, de verzorging van zieke ouders, huishoudtaken;

3° veel meer vrouwen werken deeltijds, vaak onvrijwillig.

“Dat heeft allemaal gevolgen voor hun pensioen”, aldus Peter Mertens. “Met de PVDA willen wij deze ongelijkheden wegwerken. Maar zolang ze bestaan, willen wij er ook rekening mee houden in het pensioen.”

De vorige en huidige regeringen deden net het tegenovergestelde. Ze maakten de situatie nog erger. Vroeger bedroeg een pensioenloopbaan voor vrouwen 40 jaar en voor mannen 45 jaar. De regering-Dehaene (CD&V, cdH, PS en sp.a) verhoogde het vereiste aantal loopbaanjaren voor een volledig pensioen voor vrouwen naar 45 jaar. De regering-Di Rupo en de regering-Michel bouwden de gelijkgestelde periodes voor zorg en werkloosheid af en maakten de voorwaarde om met vervroegd pensioen te gaan veel strenger.

De PVDA wil het probleem van de ongelijkheid die vrouwen treft, bij de wortel uitroeien. Peter Mertens: “Het feministische pensioen van morgen gaat uit van een nieuwe visie: kortere loopbanen en volledige gelijkstelling van zorg- en opvoedingstaken. De vroegere maatregelen in die richting willen wij herstellen.”

Daarom stelt de PVDA voor om:

- de volledige loopbaan voor vrouwen terugbrengen naar 40 jaar: daardoor telt elk jaar een beetje meer mee voor de opbouw van het wettelijk pensioen
- het minimumpensioen verhogen tot 1.500 euro netto per maand.
- periodes van zorgverlof, ziekte en werkloosheid volledig gelijkstellen, zoals dat voor kort het geval was
- landingsbanen met arbeidsduurvermindering vanaf de leeftijd van 55 jaar; in Oostenrijk bijvoorbeeld kunnen vrouwen vanaf 53 jaar halftijds gaan werken, met behoud van 75 procent van hun loon. Dat is de zogenaamde – en zeer populaire – Altersteilzeit. Met dat soort maatregelen maak je ‘werkbaar werk’ concreet. In Denemarken zijn er voor acht op de tien kinderen onder de drie jaar opvangplaatsen

in kindercrèches, dubbel zoveel als bij ons. Dat is zorgen voor alternatieven.

Een kortere pensioenloopbaan voor vrouwen is een tijdelijke oplossing die de feitelijke ongelijkheid corrigeert door een gelijk recht op pensioen.

“Op termijn willen we inzetten op werkbaar werk voor iedereen, een kortere werkweek voor vrouwen én mannen, meer betaalbare opvangplaatsen voor kinderen én ouderen, een herwaardering van de zorgarbeid voor wie daarvoor kiest en een daadwerkelijke aanpak van de loonkloof op de arbeidsmarkt”, zegt Peter Mertens.

“De maatregelen die we voorstellen zijn dus maar een stap in de strijd voor gelijkheid”, besluit Peter Mertens. “En die gelijkheid zal niet zomaar uit de lucht komen vallen. We zullen ervoor moeten strijden, want gelijkheid gaat ook helemaal in tegen de plannen van de traditionele partijen die meedoen aan de afbraak van de pensioenen. Daarom steunt de PVDA ook de acties in het kader van de vrouwenstaking van 8 maart.”

De PVDA lanceert dan ook een petitie voor eerlijke pensioenen voor vrouwen. Zie:

https://www.pvda.be/pvda_wil_eerlijke_pensioenen_voor_vrouwen?utm_campaign=portalnewsletter&utm_campaign=190308_nieuwsbrief_nl&utm_content=html&utm_medium=email&utm_medium=email&utm_source=pvda2019-03-08&utm_source=pvdaptb

♦ Moeten de rijken meer betalen?

Steeds meer mensen ergeren zich aan de ongelijke verdeling van de rijkdom.

Paul De Grauwe, economist met wereldfaam, is één van hen. De rijken profiteren van de globalisering om belastingen te ontwijken, zegt hij, en de samenleving vraagt ook steeds minder van hen. “Het idee is ontstaan dat rijken al genoeg bijdragen aan de samenleving door veel uit te geven en veel te investeren.” Maar intussen betaalt de middenklasse het gelag. Daarom wil De Grauwe de superrijken véél zwaarder belasten.

Tegenover hem zit multimiljonair en ondernemer Roland Duchâtelet. Armoede-expert Bea Cantillon is de derde gast aan de tafel van Jan Leyers.

Leveren de rijken een eerlijke bijdrage aan de samenleving?

De Nachtwacht had er een discussie over op Canvas.

<https://www.vrt.be/vrtnu/a-z/nachtwacht1/2019/nachtwacht1-s2019a7/>

BOEKEN

♦ I shall not hate

De Burgerschapsprijs van de Stichting P&V ging in 2012 naar de Palestijnse dokter Izzeldin Abuelaish, die geldt als een symbool voor de verzoening tussen Palestijnen en Israëli's.

Izzeldin Abuelaish werd in 1955 geboren in een vluchtelingenkamp in Gaza. De aloude boerderij van zijn familie ligt een boogscheut verder, in de buurt van het Zuid-Israëlische stadje Sderot, en is nu in het bezit van de voormalige Israëlische generaal en premier Ariël Sharon. De jonge Abuelaish koos niet de kant van het verzet, maar besloot hard te werken en te studeren. Hij kreeg uiteindelijk een beurs voor de universiteit van Cairo, werd dokter en gynaecoloog en vervulde zich vervolgens onder meer in Londen, Milaan en Brussel en aan de Amerikaanse universiteit van Harvard. Hij werkte in verschillende Israëlische instituten en ziekenhuizen en is nu professor aan de universiteit van Toronto in Canada.

Maar op het moment van de vorige oorlog om Gaza, eind 2008-begin 2009, woonde dokter Abuelaish met zijn acht kinderen - zes meisjes en twee jongens - in hun huis in Gaza. Zijn vrouw was niet lang tevoren gestorven aan kanker. Abuelaish was in Israël geen onbekende. Een Israëlische vriend, een televisiejournalist, belde hem tijdens de oorlog elke avond zodat de dokter vanuit het raam van zijn slaapkamer live op de Israëlische televisie kon beschrijven wat er in het belegerde Gaza gebeurde.

Op 16 januari 2009 werd zijn huis geraakt door een granaat van een Israëlische tank. Drie dochters van Abuelaish en een nichtje van de kinderen waren op slag dood. Twee andere kinderen werden zwaar gewond. Wanhopig belde hij zijn Israëlische vriend, die het gesprek live in een uitzending aannam en de luidspreker van de telefoon aanzette, zodat het hele land kon meeluisteren naar dokter Abuelaish die de kapot geschoten lichamen van zijn kinderen bij elkaar raapte. Toch nam hij zich voor om niet te haten. Onwetendheid, zegt hij, is de echte vijand. Onbegrip voor de ander. Abuelaish accepteerde het aanbod van de universiteit van Toronto en reist de wereld rond met een boodschap van verzoening. In wraak gelooft hij niet. Hij werd ondertussen veelvuldig onderscheiden en het Belgische parlement nomineerde hem voor de Nobelprijs voor de Vrede. De Burgerschapsprijs van de Stichting P&V wordt elk jaar uitgereikt aan mensen of organisaties die zich inzetten voor een open, tolerante, democratische en solidaire samenleving. Eerdere laureaten waren, onder meer, Stéphane Hessel, Jeanne Devos, de gebroeders Dardenne en wijlen Wannes Van de Velde. De tijd heelt vele wonden, weet ook dokter Abuelaish. 'Maar zolang ik adem, ademen mijn dochters met mij.'

2009 - Genomineerd voor de Sacharovprijs

2010 - Mahatma Gandhi Peace Award van Canada

2012 - Burgerschapsprijs Stichting P&V

2014 - Vredes prijs van de universiteit van Calgary

I Shall Not Hate Lezing door Izzeldin Abuelaish in Brussel

<https://www.bozar.be/nl/activities/153807-i-shall-not-hate>

♦ De ervaring van het absurde

Het filosofische probleem dat Camus ons voorlegt, begint met een ervaring die vermoedelijk iedereen wel kent. De ervaring van het absurde. Hoewel wij meestal op een vanzelfsprekende manier leven en gewoon 'doen wat we doen', komt er altijd een moment waarop we even stilstaan. Het bestaan komt ons plotseling over als iets absurds. De ervaring van het absurde is geen gevolg van diepe intellectuele arbeid, maar ontstaat vaak gewoon op straat, in de tram, of in de draaideur van een restaurant. Ineens kunnen we niet meer mechanisch en gewoontegetrouw handelen, maar vragen we ons af wat we eigenlijk aan het doen zijn. Het absurde hangt sterk samen met het besef van onze eindigheid en de onvermijdelijke dood.

De ervaring van het absurde vloeit voort uit een confrontatie tussen het menselijk verlangen naar duidelijkheid en betekenis en de wereld zoals die is. De wereld zoals die is, komt niet tegemoet aan ons verlangen naar zin. Wij stellen vragen, maar er komt geen antwoord. Te midden van deze absurde situatie hebben we twee opties: ofwel we ontkennen de absurditeit en maken een religieuze sprong, ofwel we ontkennen ons eigen bestaan en plegen zelfmoord. Voor degenen die de sprong maken, is de wereld niet toevallig en chaotisch maar gepland en rechtvaardig: er bestaat immers een schepper, een leven na de dood, een voorgegeven doel, een absolute waarheid. De zelfmoordenaar maakt ook een sprong, hij ontsnapt aan het hele probleem. Camus zoekt een derde weg: de aanvaarding van de absurditeit van ons bestaan en precies vanuit dit bewustzijn hartstochtelijk en intens leven. De levenshouding die Camus bepleit is die van vrijheid, bewust leven en opstand.

Intensief en hartstochtelijk leven, dat is wat Camus ons aanraadt. Hij geeft een aantal voorbeelden. De Don Juan die onstuimig liefheeft, zonder hoop op een uiteindelijke, ware liefde. De toneelspeler die zoveel mogelijk levens wil leven en zichzelf verliest in het leven van een ander. De veroveraar, de strijder, de avonturier die wil handelen en zich verzet tegen de goden. De meest absurde mens is echter de kunstenaar. Deze schepper wil het leven herhalen in materie. Hij zoekt geen verklaring of oplossing voor zijn vragen en verlangens, maar wil ondervinden en beschrijven.

De mythe van Sisyphus ontleent zijn titel aan de bekende Griekse mythe. Sisyphus is de sterveling die in opstand kwam tegen de goden en daarvoor de meest ernstige straf denkbaar opgelegd kreeg: zinloosheid. Hij is gedoemd eeuwig een rots de berg op te duwen, te zien hoe deze weer naar beneden rolt en opnieuw te beginnen.

Voor Camus is Sisyphus de ultieme absurde held. Hoewel zijn arbeid zwaar, nutteloos en oneindig is, vraagt Camus ons in te beelden dat Sisyphus rustig de berg afloopt, zijn steen achterna. Naar beneden wandelend, wordt hij zich bewust van het absurde van zijn situatie. Precies dit moment van helderheid en inzicht is tragisch en kwellend, maar tegelijkertijd Sisyphus' overwinning. 'We moeten ons Sisyphus als een gelukkig mens voorstellen,' schrijft Camus.

De mythe van Sisyphus is niet alleen humanistisch omdat het bestaan van iedere vorm van eeuwigheid wordt ontkend en de menselijke mogelijkheden centraal staan. Camus' filosofische essay is ook – of vooral – humanistisch te noemen omdat het de menselijke ervaring (die zinloos en hartstochtelijk, eindig en trots is) zo treffend verwoordt. Voor Camus is de botsing tussen het menselijk verlangen naar eeuwigheid, duidelijkheid en zin aan de ene kant en een universum dat koppig en onrechtvaardig zwijgt aan de andere kant, het meest treffende aspect van de menselijke existentie. Hij vraagt ons deze situatie bewust te beleven, zonder gemakkelijke uitwegen, dogmatische zekerheden, of ontkenning in dagelijkse gewoontevorming.

Camus weet als geen ander de menselijke existentie op de spits te drijven en verdient daarom een ereplaats in de Humanistische Canon.

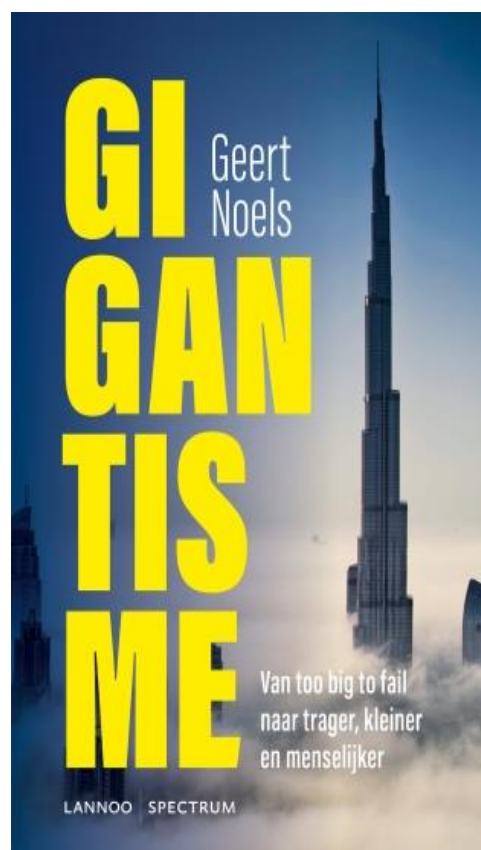

♦ Gigantisme

Geert Noels maakt een verrassende diagnose van onze ontspoorde economie en stelt remedies voor. Waarom stijgt het aantal obesitasgevallen als er ergens een nieuwe hypermarkt opengaat? Waarom strijken de grootste bedrijven alle winsten op? Waarom raken voetbalclubs uit België en Nederland nauwelijks verder dan de voorrondes van de Champions League?

Tien jaar na het begin van de financiële crisis en tien jaar na zijn bestseller Econoshock maakt Geert Noels een nieuwe, gedurfde analyse van de wereldeconomie. Onze wereld lijdt aan gigantisme. Bedrijven en organisaties worden steeds groter en machtiger. Dat fenomeen doodt gezonde concurrentie, leidt niet tot duurzame groei en brengt de mens in verdrinking, met welvaartsziektes als burn-out of obesitas tot gevolg.

In Gigantisme stelt Geert Noels ook tien oplossingen voor die de economische spelregels bijstellen, de giganten temmen en de mens en het milieu weer een plaats geven in de wereldeconomie. De toekomst zal kleiner, trager en menselijker zijn.

♦ 11 politieke dwaasheden

Al 50 jaar stapelen onze politici de dwaasheden op elkaar.

Al die tijd is er geen effectieve klimaatpolitiek, geen energie-, mobiliteits- of migratiebeleid. Armoede is een blijver, de middenklasse krijgt het moeilijker. Slechte globalisering regeert.

Ongestraft storten grootbanken ons in zware crisis. Fiscale oneerlijkheid en idiotie regeren. Publieke diensten presteren ondermaats. Toekomstkansen missen is regel, net als capituleren voor bureaucratie en traagheid... De cultuur van stilstand heerst. Hun falen is nu zo ernstig dat de politiek een gevaar vormt voor samenleving, economie en planeet.

Nochtans, politici zijn alleen nuttig als ze de toekomst voorbereiden voor iedereen.

Maar dat hebben ze net niet gedaan voor de meest levensbelangrijke domeinen. Het is hun grootste verzuim. Dit kleine overzicht van grote dwaasheden maakt overduidelijk: onze politici kunnen het niet alleen.

Hoe dan voorkomen dat ze de doodgravers worden, niet enkel van de democratie, maar van onze toekomst? Voorbij antipolitiek en verkiezingen moeten burgers voortdurend participeren aan de politiek. Zo werken ze mee aan een duurzame toekomst: sociaal, ecologisch en democratisch. Met het oog daarop zijn deze dwaasheden vergezeld van voorstellen voor een menselijke samenleving, ter inspiratie.

Barrez Dirk, 11 POLITIEKE DWAASHEDEN. Verschijningsdatum is 26 maart 2019
50 jaar schuldig verzuim van onze politici, Pala.be, 2019, 84 p., € 8, ISBN 978 94 6388 065 7

♦ Free to work

Een goede arbeidsmarkt is belangrijk voor de ontwikkeling van de economie en de instandhouding van onze welvaartstaat. De meerwaarde voor werknemer, werkzoekende en werkgever valt niet te ontkennen.

Het is dan ook zorgwekkend dat de resultaten van onze arbeidsmarkt internationaal ronduit slecht zijn. De arbeidskosten zijn hoog, er werken te weinig mensen, de zwarte economie bloeit als nooit tevoren en het aanbod is niet op de vraag afgestemd.

Even zorgwekkend is dat onze arbeidsmarkt helemaal niet voorbereid is op de vele uitdagingen zoals de globalisering, de vergrijzing en de snelle technologische ontwikkelingen. Daar bovenop komt dan nog de economische crisis die de arbeidsmarkt ondermijnt.

Een deel van de verklaring voor dit slecht presteren ligt in onze middeleeuwse opvattingen over de arbeidsmarkt. We gaan uit van een statische en gesloten visie waarbij loopbanen zich bij voorkeur ontwikkelen binnen één bedrijf. Daardoor benutten veel werknemers onvoldoende de kansen die zich voordoen.

Free to work schetst niet alleen de problemen maar reikt ook oplossingen aan voor het beleid, de bedrijven en de werknemers. Het boek is bedoeld voor iedereen die zich interesseert voor de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in het bijzonder voor degenen die op een bewuste manier bezig zijn met hun beroeps- en levensloopbaan. Het kan hen helpen meer doordachte keuzes te maken.

♦ Meisjes en zelfvertrouwen

Uit een onderzoek dat peilde naar het zelfvertrouwen van Belgische jongeren tussen 8 en 15 jaar blijkt dat 49% van de meisjes graag iets wil veranderen aan haar uiterlijk. Sociale media spelen hier een belangrijke rol: 1 op de 4 meisjes die sociale media gebruiken, voelt namelijk druk om online leuk en mooi over te komen. Cosmeticabedrijf Dove, dat het initiatief nam voor deze enquête, wilt met haar Self-Esteem Project het zelfvertrouwen van jonge meisjes versterken door zowel moeders als andere belangrijke rolmodellen aan te moedigen om hier een actieve rol in te spelen.

Belgische meisjes geven hun uiterlijk gemiddeld een score van 7,2 op 10. Dat is een score waarin het zelfbeeld van moeders een belangrijke rol speelt. Wanneer moeders aangeven zelf tevreden te zijn over hun uiterlijk, geven meisjes zichzelf namelijk een opvallend hogere score (7,5 op 10 tegenover 6,5 op 10). Toch geeft 77% van de meisjes aan zich wel eens onzeker te voelen over haar uiterlijk. Dit percentage ligt beduidend lager bij jongens (67%) en bij meisjes van wie de ouder zich nooit onzeker voelt (37%).

Meer dan de helft van de Belgische meisjes vermijdt sociale activiteiten wanneer ze zich niet lekker in haar vel voelt. Zo willen 4 op de 10 meisjes niet naar school gaan op momenten dat ze zich onzeker voelen over hun uiterlijk. 49% van de meisjes zou dan ook minstens één aspect van haar uiterlijk willen veranderen en 70% vindt het belangrijk om er altijd goed uit te zien.

Ouders zijn en blijven de belangrijkste rolmodellen voor jonge kinderen. Wanneer ouders sterk in hun schoenen staan, geven ze dit dan ook automatisch door aan hun kinderen. Het is belangrijk om te tonen dat het helemaal oké is om jezelf te zijn, zeker in een wereld waarin kinderen dagelijks door honderden beelden en boodschappen geprikkeld worden, wat voor tal van onzekerheden kan zorgen. Een gezonde basis zelfvertrouwen is een prioriteit, want zelfs de meest getalenteerde of outgoing persoonlijkheden worden gekelderd als ze niet weerbaar genoeg zijn.

Sociale media weerspiegelen een vertekend beeld van de realiteit. En dat heeft een enorme invloed op het zelfvertrouwen van jonge meisjes. Meisjes zien namelijk dagelijks “perfecte” beelden van zowel populaire leeftijdsgenoten als bekende vrouwen, en proberen zich hieraan te spiegelen. Om aan dat beeld te voldoen gebruikt 30% van de jongeren filters of effecten om er beter uit te zien op foto’s, post 56% enkel foto’s wanneer ze vinden dat ze er écht mooi opstaan, maakt 36% zich speciaal op voor de foto en stelt 23% hun leven leuker voor dan het in werkelijkheid is.

Meisjes hechten daarnaast veel belang aan de likes en reacties die ze krijgen op foto’s of filmpjes die ze posten. 1 op de 5 meisjes verwijdert een foto wanneer die niet genoeg likes krijgt. En van die meisjes voelt 18% zich in zulke gevallen eenzaam. De druk die sociale media met zich meebrengen is immers enorm groot. Een groot deel van de meisjes wordt wel eens gepest of geeft aan dat ze de druk voelen van hun volgers om regelmatig berichten te posten. Een positieve reactie daarentegen, zorgt volgens meer van de helft van de respondenten voor meer zelfvertrouwen.

Volgens Chrystelle Charlier, body confidence blogger en moeder van een dochter van 13 jaar oud zijn sociale mediakanalen op dramatische wijze centraal komen te staan in het zoeken naar zelfvertrouwen: “Vandaag de dag kan eender wie een post, een foto en bij uitbreiding zelfs de

persoon op de foto goed- of afkeuren. Als een post geen reacties of likes krijgt, zal de tiener het gevoel hebben dat die niet "gevalideerd" wordt door zijn leeftijdsgenoten. Om gevalideerd te kunnen worden, moet men meegaan met de trend van bewerkte lichamen en getoucheerde gezichten. Meisjes willen bevestiging omdat ze op zoek zijn naar verbondenheid om op die manier zichzelf te definiëren. Maar positieve waarden zijn slechts gering aanwezig op de sociale mediakanalen die schoonheid, succes en bezit vooropstellen."

Jonge meisjes hebben daarom rolmodellen nodig die bereid zijn om het goede voorbeeld te geven en de aandacht op de problematiek te vestigen. Daarom biedt Dove op hun website thema's, gespreksonderwerpen en vragen aan voor moeders om het zelfvertrouwen van hun dochters (en zichzelf) te stimuleren. Bron: Metro

◆ Agressie tegen leerkrachten toegenomen

Het aantal aangegeven gevallen van fysieke agressie in het onderwijs is in 2018 opnieuw gestegen. De onderwijsadministratie registreerde vorig jaar 86 gevallen van fysieke agressie. Dat zijn er duidelijk meer dan de 59 gevallen in 2017. Het gaat ook om het hoogste aantal gevallen sinds 2010, toen er 94 meldingen waren. Dat blijkt uit cijfers die Vlaams parlementslid Vera Celis (N-VA) heeft opgevraagd bij minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V).

Uit de cijfers blijkt dat er in 64 van de 86 gevallen sprake is van agressie door leerlingen. Opvallend is dat het aantal gevallen van agressie door ouders of familieleden duidelijk is toegenomen. In 2017 ging het maar om 4 incidenten, in 2018 om 18 incidenten.

De cijfers zijn sowieso maar het topje van de ijsberg. Ze hebben namelijk enkel betrekking op arbeidsongevallen (door agressie) waarbij een proces-verbaal is opgemaakt. Wie niet kiest voor een proces-verbaal staat dus niet in de cijfers. "Dit betekent dat er heel wat gevallen van fysieke of verbale agressie onder de radar blijven", zegt N-VA-politica Vera Celis. Celis noemt elke vorm van geweld tegen leerkrachten "onaanvaardbaar". "Elk geval is er één te veel. Deze cijfers vereisen een verhoogde aandacht. Bovendien heerst er nog steeds een groot taboe bij leerkrachten om gevallen van agressie te melden", aldus Celis. Zij pleit daarom voor de oprichting van een "onafhankelijk en neutraal meldpunt" waar leerkrachten op een laagdrempelige manier hun klachten kunnen melden.

"Elk geval is er inderdaad een te veel", zegt ook Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V). Zij wijst erop dat de cijfers jaarlijks schommelen en dat er de voorbije jaren heel wat inspanningen gedaan zijn om de scholen de nodige ondersteuning te bieden.

Een van de voorbeelden daarvan is de opleiding voor vertrouwenspersonen binnen het onderwijs. In 2018 werden opleidingen georganiseerd voor 160 vertrouwenspersonen en supervisies voor 80 reeds aangestelde vertrouwenspersonen. Die opleidingen worden ook dit jaar opnieuw georganiseerd.

En in 2019 wordt ook de opleiding agressiepreventie opnieuw aangeboden. Die opleiding werd in 2018 door een 40-tal leerkrachten gevolgd. Tijdens die opleiding krijgen leerkrachten hulpmiddelen aangereikt om een preventief agressiebeleid uit te bouwen.

Agressie tegen leerkrachten is van alle tijden. Maar wanneer het gezag vervaagt en leerkrachten er al te vaak van uitgaan dat geweld "erbij hoort", staat de deur wagenwijd open. Onderwijsspecialisten zijn het eens: "Te lang hebben we enkel gepraat met leerlingen." Steeds vaker stellen scholen opnieuw tuchtprefecten aan om brandjes te blussen.

Nieuwe cijfers leggen de vinger op de wonde: 81 Vlaamse leerkrachten hadden vorig jaar een arbeidsongeval, te wijten aan agressie door een leerling, familielid van die leerling of buitenstaanders. Dat zijn twee gevallen per schoolweek, maar dat die cijfers jaar na jaar oplopen, wil niemand bevestigen. Bron: De Morgen

◆ Klokkenuiders beter beschermd

Werknemers in de EU die aan de bel trekken over illegale zaken zoals corruptie, belastingontwijking of overtreding van milieuregels krijgen wettelijke bescherming tegen vergeldingsmaatregelen als ontslag, degradatie of vervolging.

Dat gaat in nieuwe EU-wetgeving zowel gelden voor klokkenluiders die misstanden binnen het 'foute' bedrijf melden als bij een externe klokkenluidersinstantie.

Volgens de Europese Commissie hebben maar tien van de 28 EU-lidstaten nu afdoende wetgeving om klokkenluiders in alle sectoren te beschermen

In de meeste landen worden bijvoorbeeld alleen ambtenaren beschermd of is alleen de financiële sector gedekt. De commissie kwam vorig jaar met het wetsvoorstel om dit op EU-niveau aan te pakken. Ze wil dat alle bedrijven met meer dan vijftig werknemers en een jaaromzet van boven de 10 miljoen euro interne meldprocedures opzetten. Dat zou eveneens moeten gelden voor gemeenten met meer dan tienduizend inwoners en voor regionale besturen.

◆ Angsten overwinnen

Een grote angst overwinnen is niet altijd gemakkelijk. Bang zijn van spinnen of bindingsangst zijn dingen die je leven kunnen overnemen. Als je er leert mee omgaan, gaat je leven er een stuk beter uitzien.

Angst is een standaard emotie die veroorzaakt wordt door een waargenomen of beleefde bedreiging. Door je grootste vrees te ontwijken, kan je leuke of zelfs belangrijke dingen in je leven laten voorbijschieten. Daarom hou je best deze vijf tips in je achterhoofd.

1. Schrijf de situatie neer

Als je niet weet waar je angstig van wordt, kun je het ook niet aanpakken. Je kan proberen op te schrijven wanneer je bang bent. Hoe uit het zich? Wat was de situatie? Door die vragen te beantwoorden krijg je zelf een beeld van wat nu juist het probleem is.

2. Zoek je angst op

Probeer jezelf bloot te stellen aan het gevaar. Door een situatie mee te maken, zal je je realiseren dat het helemaal niet zo erg is. Hoe vaker je de situatie aangaat, hoe meer je zelfvertrouwen groeit. Een simpel voorbeeld: je hebt een grote angst voor honden en je ziet er net eentje jouw kant oplopen. Blijf dan rustig en loop er gewoon voorbij. Je zal zien dat er niets gebeurt en je bent ondertussen de confrontatie aangegaan.

3. Verander je verwachtingen

Als je er al van overtuigd bent dat iets gaat gebeuren, zullen die angstige gedachten niet weggaan. Statistieken en feiten maken hier niets beter, want emoties bepalen angst. Probeer een negatieve verwachting om te vormen naar een positieve. Als je bang bent dat de lift waar je instaat vast komt te zitten, draai het dan om dat er uiteindelijk niks ergs kan gebeuren en je altijd hulp kan inschakelen.

4. Maak een lijstje met voor- en nadelen

Door zo'n lijstje te maken krijg je meer inzicht in je gedrag. Wat zijn de voor- en nadelen van die angst in je leven? Als je meer nadelen hebt dan voordelen, dan heb je zeker werk aan de winkel.

5. Praat erover

Bij elke situatie is praten heel belangrijk. Ook in dit geval probeer je best een gesprek te voeren met iemand die je vertrouwt. Indien je dagelijks last hebt van angsten ga je best professionele hulp vragen. Zij weten hoe ze je situatie moeten aanpakken en wie weet ben je er dan zo van af.
Bron: Metrotime

www.antipestteam.be

Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek, uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be